

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Dr. Madarász Ernőné és gyermekei

Vörös felvétele

Üzenetek

Az alábbi levelet minden kommentár nélkül közöljük le:

„Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Midőn igazán kedves lapjának előfizetői táborába sorakozom, engedtessek meg nekem annak közelebbi megjelölése, hogy tulajdonképpen mi is volt az, ami a rokonszenves füzetecskéjét még rokonszenvesebbé tette számomra.

Egy kedves ismerősömnél láttam meg a „Magyar Uriasszonyok Lapja“-t és azt forgatva, figyelmessé lettem arra a jogos és léleklől fakadó felháborodásra, mely Boros László ur cikkére válaszul irt, „Egy modern pesti asszony“ jellegű, szív nélküli eszmenicam nyomán fakadt. Amennyire elbájoltak nevezett urnak hangulatok, könnyeket fakasztó, igazi emberi érzésről tanúságot tevő szavai, annyira érthetetlen előttem az, hogy egy nő, akiben természettől fogva több a meleg érzés minden irányban, de elsősorban az Anyával szemben, annyira rideg legyen, hogy más — férfi ember — legszentebb érzéseit cinikusan ginyulva, azt jelentéktelennek minősíti.

Nem akarom a szóban levő és erősen pellengére állított hölgyet, — kit a sulyos szavak jégesőjével már sok oldalról elárasztottak, — tovább bántani, de ezuttal azt üzenem neki, hogy szívből sajnálom; teszem pedig ezt azért, mert úgy képzelem, hogy vagy nem áldotta őt meg a Sors egy olyan tökéletes asszonnyal, kit édes Anyjának nevezhetett a szó legnemesebb értelmében, vagy pedig — ami szintén nem kevésbé fájdalmas, — talán a saját gyermekei hálátlansága tanították meg arra, hogy Anyát tisztelni — fölösleges érzélgősség.

Tisztelt Szerkesztő Urnak ebben az ügyben elfoglalt álláspontja indított arra, hogy e lap előfizetője legyek, miután Ön maga volt az első, ki e furesca felfogás ellen kikelt, mely azután több olvasótársömnél visszhangra talált; amely lap tehát éppen a mai modern, lelketlő időkben a kulturális cél mellett, ilyen szent érzések mellett is harcol, az megérdemli a pártfogást. Szívélyes üdvözléssel:

O. A.-né, Budapest.

354. „Orosházi fiatal asszony.“ Mindenekelőtt tessék a hónaljhatat 0-ás géppel vagy borotvával eltávolítani, a hónaljzat szappanos melegvízzel alaposan lemosni s utána gypot segélyvel bedörzsölni olyan oldattal, mely egy kávéskanál formalinból és egy liter desztillált (vagy forralt tiszta eső-) vízből áll. Ez az eljárás naponta kétszer megismétlendő. A formalinos oldatot nem kell letörölni. Ha a hónaljban huzó fájdalom jelentkezik, — jelölj annak, hogy a bőr tulságosan kiszáradt — a kezelést abba hagyjuk s glicerin és víz egyenlő keverékével kenjük be, mi a bőrt ismét meglágyítja. Pár nap múlva az eljárást folytatjuk. Eredményt véglegesen csak hosszabb kezeléssel érhetünk el, bár hatás már az első napok után mutatkozni fog, mert a formalin a verejtékmirigyeket összehuzza. N. P. G.

354. „Orosházi fiatal asszony.“ Hónaljzizadás ellen ajánlom a Höfer 3. számú hintőport, jó, ártalmatlan szer, ha esetleg nem kapná Orosházán, amit nem hiszek, mert minden nagyobb patikában és drogériában kapható, úgy közölje lapunkban címét és hajlandó vagyok önnek posta útján elküldeni. Kívánom, hogy használjon, mert eddig mindenki dicsérte.

Egy pesti lakos asszony.

356. E legfájdalmasabb problémáról lapunk is megemlékezett f. év február 20-iki számában az 5-ik oldalon „Vénkisasszonyok“ címmel. Valószínű, hogy ebben az időben még nem méltóztatott lapunk előfizetője lenni s ezért nincs tudomása arról, hogy ebben a kérdésben is kifejezésre juttattuk gondolatainkat. Ezért a cikket szó szerint leközlőjük s bár tehetetlenül állunk atekintetben, hogy miképpen lehetne mai társadalmunk e legértékesebb részét kárpótolni hibájukon kívül elvesztett földi boldogságukért, — mégis, ha talán merésznek és nem megoldásnak méltóztat is találni: az a tanácsunk, hogy a háboru következtében pártában maradt egyetlen leánynak sem szabad elveszteni az életkedvét, mert bár tagadhatatlan, hogy minden ember családi boldogságra hivatott, mégis kell, hogy legyen mind-

nyájunknak a családi boldogság lehetőségén kívül is egy más, ha nem is magasabb, de kötelező életcélja, mely az ilyen szomorú, lemondással teli gondolatokat megsemmisítesse. Meg kell látni az élet szépségeit még akkor is, ha azok közvetlenül nem nekünk, hanem körülöttünk fonják mélységes, esodálatos változatokban az emberi élet boldogítását. Csak azok nem látják meg az Ég végtelen, mindnyájunkra egyenlő mértékben sugárzó nagy szeretetét, kik nem a lelkeszemekkel néznek szét a világban, hanem sokszor emberi befolyástól szuggerálva, sötétnek látják a legnagyobb napfényt is. A boldogságon elmélázó, borongó hangulat nem szabad, hogy a lelket rabul ejtse és ha nem mindenkinek adatott meg a legnagyobb gyönyör: gyerek-kacagásban fürdetni meg a lelkét, de az megadatott, hogy szomorú, fáradt arcok könnyeit letörölhesse és Istenhez tartozónak érezve magát, — annyit adjon lelkéből, szelleméből és ha módjában áll anyagi feleslegéből, hogy cserébe része legyen abban a boldogságban, amelyet sokszor a családi boldogság sem nyújt. Elérhetetlen vágyak szívárványszíneket rajzolnak elénk, de ha közelébe jutunk, akkor látjuk, nem volt az egyéb, mint a párával telített levegő fény sugarával festett, gyorsan tűnő esodája.

Beszéljen még egyszer a háboru boldogságvesztett mártírjaihoz „Vénkisasszony“ cikkünk:

Esztenődök óta sok szó esik a háboru és a forradalmak áldozatairól. A rokkant katonáról, akinek élete egy mankóba dermedt felkiáltójel, — a kisirt szemű hadi-özevgyekről és reszkető árvákról, akik vezető nélkül botorkálnak a gondok ingoványaiában, — az állástalan és B-listás tisztviselőkről, akik már a legdurvább fizikai munkára is vállalkoznának, amely felhasználhatná őket és kenyeret juttathatna éhező családjuknak. Igen: ezekről legalább szó esik, ha egyelőre képtelenek is segíteni kegyetlen sorsukon az ország pásztorai.

Az elmúltot vérzivataros időknek van azonban egy olyan áldozata is, akiről soha nem beszél senki, holott ő vesztett a legtöbbet. A vihar az ő szívén ütötte a leggyilkosabb sebet, pedig csak távoli nézője volt a történelem eseményeinek. Az évek multak, tragikusnak nagy változásokat sodorván magukkal, csak éppen az ő életében nem változott semmi. És egész kis tragédiája éppen ezzel jellemezhető, hogy az ő életében nem változott, nem történt semmi.

Pedig ő is úgy indult neki az élet-utnak, mint minden tizenhat-huszéves leány: jókedvűen, fiatalon, szépen és gondtalanul. Piros róza nyílt az arcán, a szeme pedig úgy fényelt, mint a boldogság csillaga. Nevetés volt a beszéde és nem is járt, hanem táncolt finom lábacskáival. Szép álmokat szőtt a mesebeli királyfiról, akinek természetesen tisztességes polgári foglalkozása is van és aki meg fogja kérni a kezét, hogy átvegye tőle az egész életre szóló boldogság aranyos karikagyűrűjét.

Csak hogy a mesebeli királyfi lábára bakkanes került és a királyi kastély lövészárókká változott. Az álomdarabok még egyideig reménykedve röpködtek a csillagtalan éjszakában, aztán holtan hullottak alá, mintha golyó találta volna a szívüket...

Az évek multak, a kisasszony arcán elhervadtak a rózsák, elmúlt a nevetés és a szembe beleköltözött a szomorúság. Az egész élet megváltozott és a virágágyakat felverte a esalán és bojtortján. Az álmok megfakultak és a reményesség virága belepréselődött az imakönyvbé, hogy zörgő leveleivel a boldog multra emlékeztessen. A fényes szemben könny hazudja a csillogást és a karikagyűrű némán busul az ékszerdoboz legalján, mert nincs senki, aki arra vár, hogy újjára kerüljön és két szív boldogságát jelképezze.

A vénkisasszony pedig esöndesen lépeget az öreg butorok között és könnyezve gondol vissza nemrég volt fiatalságára. Mert a vénkisasszony tulajdonképpen nem is vén, csak a kilátástalanság és reménytelenség kényszeríti ennek a korához nem is illő szerepnek a vállalására. A mesebeli királyfiak nagyon megfogytakoztak, mert az élet gondjai megnehezítették a házasságkötést. A vénkisasszony szomorúan jár emlékei között és könnyes tekintetével végigsimogat egy megsárgult fényképet, amely valamikor, nem is olyan régen, a boldogságot jelentette.

Igen: valamikor... nem is olyan régen...

MAGYAR URIAS SZÖNYGOK LAPJA

A MAGYAR NŐK SZENT KORONA SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA

Háztartási és szépirodalmi folyóirat * Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én, 20-án * Szerkesztőség és kiadóhivatal VI., Gyár-utca 37. szám. (Berlini-tér sarok) * Előfizetési ár: egész évre 200.000 korona, félévre 100.000 korona, negyedévre 60.000 korona

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

Az iskola csengője szól, — ébredj fel Fiam!

Itt állok ágyacskád előtt, réz rudjára roskad fejem. Ébredj fel Fiacskám... gyermek álmoknak vége. Indulnod kell.

Velem költet fel az élet, — könyörtelen kezem, — ne vádolj meg érte, hogy megszakítom gyermek-álmod, — ami ezután jön, már nem tündéralom... fájó valóság, — legtöbbször küzdelem.

Kicsi táskádban már ott a táblád, — abc-könyved is ott pihen. Fiam! — Szól a csengő. Ébredj! — Indulnod kell!

Táskaszíj ha nyomja gyenge vállad és piros lesz helye kis Fiam, ha haza térsz az iskolából, — jó anyáddal együtt majd lecsókoljuk Fiam.

Én már inast nem adhatok veled, koci se vár az iskola előtt. Kicsike táskádból, ha tizórára szól a csengő és elő veszed az árpa kenyeret, — ne tadjon, hogy másnak sonkás zsemlyéje van, — jó anyád csak azt adta veled.

Az iskolában jó légy Fiam, — tanulj, — figyelj, — szeress. Szeresd kis társaid, mert azok is olyan drágák szülőiknek, mint te kis Fiam nekem.

Tanítód ha rád szól keményen, vagy vesszőt suhint feléd és Te érzed, hogy büntelen vagy, szeresd tovább és bocsásd meg neki, ha téved. Lehet, hogy apáddal járta a hadakutját, nehéz sebeket takar a kopott ruha, elnyűtt életét mégis tovább kell vonszolni, mert otthon van egy kis fia.

Látod, drága Fiam, soha se féltem, — önként indultam a harcba annak idején, — a géppuskák ellen szilaj rohamra dalolva mentem társaimmal, — mégis, — most félek én.

Reszketve nézek előre, — kémlelem a te utad Fiam. A szívemet adnám pajzsul ha lehetne, hogy min-

dentől védjen. De azért ne szégyeld, hogy félni is megtanultam érted — Fiam.

Csak most érzem, — mikor a hadba mentem, — bucsuzáskor, — bár nem mutatta, mit szenvedett az én jó Apám.

Ha majd eljön az első szünidőd és apád birtokára szilaj lovakkal nem röpit és kitárt karokkal nem mutathatom, hogy az a sok száz hold nekünk termi kalászos tengerét, — ne szégyeld, — hogy szegény az Apád.

Majd ha jönnek a többi évek boldog szünidői és én nem küldhetlek a Tátrába nyaralni Fiam, — vagy Erdélybe a Rettyezátot fegyverrel a kézben vad után kutatni, — ne vádolj Fiam.

Mert nincsen semmink, szegények vagyunk, — lassan elveszett mindenünk, a Bánáti földek kalászos rögein idegen szántja apád jussát, — a Tátra bércseit a cseh tapodja, — Erdély földjét bepiszkitja az oláh. Bármerre tekintesz, kín és gyöttelelem, — ilyen életre ébreszt apád Fiam. De minden hiába, a tündér álomnak vége, Fiam ébredj, — indulni kell.

Mert akarom, hogy hittel, bizalommal remélj, egy jobbat. Tanulj, mert csak ez lesz a kincsed; — keménnyé munkáld öklöd, hogy ha ütni kell a multért, az én elvzertt erőm is a Te öklöddel üthessen Fiam.

Mert ütni kell! Eljön az idő, az elorzott földek sikoltva kiáltnak, ami harcos lelkünk szivetekbe szálljon, mikor majd indultok Fiam. Segítsen az Isten, — a jóságos, a hatalmas Ur! Bár annyi terhet rakott reánk, — mégis higj benne rendületlenül, — *Istent*, — *Hazádat* soha el ne hagyj. Mert Isten és a becsület az érték, a többiek minden homok, — Fiam.

Reggele van az első munkás napnak, apád a szívével kelt fel, — ébredj fel Fiam!

LOHR MÁRIA KRONFUSZ VEGYTISZTÍTÓ, CSIPKE, TISZTÍTÓ ÉS KELMEFESTŐ

GYÁR ÉS KÖZPONT: BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85. SZÁM * TELEFON: JÓZSEF 2—37

Tárogatós főhadnagy úr

Irta: Némethy Tihamér

„Bürger Jarl“ svéd hajó dél felé haladt. Hadirokkant tiszteket szállított haza. Ráborult az este. A fedélzeten már csak egypár nyugtalan álmu üldögélt, akiket nem hagyott aludni a tegnap, vagy a holnap rémei riasztották fel álmukból.

— Ugy van, fiuk, mondom, — beszélt egy koravén arcú, fáradt tekintetű férfi, — a háboru mindenkit megtré-

BEMUTATKOZÁS

KERTÉSZ BÉLA főszerkesztő.

fált, mibőlőlünk egészséges férfiakból, tehetetlen gyermekeket csinált, akik nyomorék testükkel már csak vergődünk a homokban; békés polgárokból hősokeket nevelt.

*

...Egyik erdélyi garnizonban találkoztam vele először. Lobogószemű, villámlo tekintetű fiu volt. Az ezred legdaliásabb tisztje, akiben kacagott az élet. Nagy vagyon, előkelő rokonság, — mind csak egy boldog jövődöt sejtett és mégis mi lett belőle? — a karakirgizetek harcos szentje, akinek a sirjához, tán évszázadok múlva is, harcok előtt imádkozni jár napkelet vándor népe.

...Igen, Erdélyben, ott szolgáltunk együtt.

...Erdély! Csodás szolozsma zendül a lelkünk mélyén, ha rá gondolunk. Nekünk, akik a boldog békeévek ifjúságának aranyborát itt poharaztuk napestig, nekünk Erdély csodás emlékekkel teljes.

Hajónk, bár itt uszik a svéd partok előtt a tengeren, mégis ott vagyok most is az erdélyi erdők mélyén, — hal-

lom zugásukat, — mert aki ott született közöttük, az sohasem felejtheti el, hallja tengereken, földrészeket áthidaló távolságokon keresztül is.

...Tárogatós főhadnagy ur!... Más volt a neve, de így hívta katona, civil egyaránt. Ósmagyar erdélyi nemesi családból származott. Évszázadok borongós hangulata, a sirva-vidgadás, a fellángoló indulat nyomában a gavalléros elégtételadás. Ez volt Tárogatós főhadnagy. De nem a becsületügyi kódex paragrafusai szerint cselekedett, hanem bolondos, meleg szíve szerint olyan elégtételt adott sokszor, hogy többet beszéltek róla, mint a legvéresebb párbajról!

Történt, hogy Tárogatós főhadnagy egypár tisztársával mulatott. Tárogatós, régi szokása szerint, mikor neki-szilajodott, kitakarított mindenkit a kávéházból. Kora esti órákban történt az eset.

Egy elegáns öreg ur is ott üldögélt az egyik ablak melletti asztalnál békésen olvasgatva az esti lapot, közbe-közbe egyet kortyintott kapucinerjéből. Tudomást sem vett a mulató tisztekről, akiknek csendesen játszott a cigány. Egyszerre szilaj rikkantással felugrott az asztaltól Tárogatós főhadnagy: — Ácsi, cigány! — Rákóczi-indulót! — Civilek! — Vigyázz! — Menet, irány az ajtó. Indulj! Kardját kirántva, a billiárdasztal tetejére ugrott. Egypáran élénk igyekezettel törekedtek az ajtó felé. A többiek nevetgélve álltak fel és haladtak a kijárat felé, ismerték Tárogatós főhadnagyot, jóakaratu elnézéssel vették tudomásul minden bolondériáját. Csak az öreg ur nem mozdult. Nyugodtan olvasott tovább. Tárogatós főhadnagy leugrott a billiárdasztal tetejéről, odalépett az öreg ur asztalához.

— No, öreg, mi lesz? kiáltott.

Az öreg ur nyugodtan feltekintett az újságból, ránézett Tárogatósra.

— Nem ismerem főhadnagy urat, — szölt és nyugodtan olvasott tovább.

Tárogatós egy ideig tétozázott, pezsgő-mámoros agyában nagyon összekuszálódhattak a gondolatok, de határozott. Hirtelen felkapta az öreg urat székestől együtt és kivitte a kávéházból.

Amikor letette a kávéház előtti járdára, az öreg ur felállt, nyugodtan végignézett a főhadnagyon.

— Főhadnagy ur, az én időmben nem öreg emberekkel vilézkedtek a huszártisztek.

Tárogatós a kardjához kapott, de gondolt egyet, sarkon fordult és otthagya a civileket.

Azulán, mint aki jól végezte dolgát, elővette a tárogatóját és elkezdett játszani. És azok, akiket az előbb kiutasított a kávéházból, most gyönyörködve hallgatták a busongó muzsikát.

A cigány halkán, zümmögve kísérte. Már a nap ki is fáradt az égen való ballagásban, mikor véget ért a muri. Másnap délután ébredt fel Tárogatós főhadnagy. Társai közötték vele a történeteket.

Aznap este atillában jelentek meg a huszártisztek a kávéházban. Élénk feltűnést keltettek már az utcán is, mert nem egyenként, hanem egy csoportban jöttek. Egy hosszú asztalnál foglaltak helyet. És amikor bejött a tegnap esti öreg ur, merev vigyázzba ugrott fel mindegyik. Halotti csend lett a kávéházban, mindenki várta, hogy mi lesz.

Tárogatós főhadnagy az öreg ur elé lépett, bemutatkozott, azután csengő hangon, hogy mindenki hallhatta, mondta:

— Én tegnap jogtalanul megsértettem, ezért alázati bocsánatot kérek.

Erre olyan éljen riadt a kávéházi csendbe, hogy a járókelők kíváncsian megálltak az utcán.

— Talpig ur vagy, őcsém, — gróf Teleky vagyok, légy meggyőződve, hogy ennél gavallérossabban elégtételt még nem kaptam, de te sem fogsz adni soha. Hanem, fiúk, mint régi veterán a huszártisztek közül, szívesen látom az ezred tisztikarát.

Másnap hangos volt a Teleky-kastély. Ezen a napca

változott meg Tároгатós főhadnagy is. Csendes, elgondolkozó fiu lett belőle. Teleky Baby szemébe talált belenezni.

En elkerültem Erdélyből, más városba, más ezredhez lettem vezényelve. Szabadságom ideje alatt meglátogattam régi ezredtársaimat. Ekkor hallottam, hogy gróf Teleky Baby és Tároгатós jegyesek. Mikor a korzón találkoztam velök, az én cinikus lelkemen is előmlött valami mindent lenyűgöző boldog öröm, amint láttam Tároгатóst menyasszonyával.

Mosolygó ritmus, szerelmes összesimulás áradt minden mozdulatukból. Éreztem, hogy ő előttük virágba borult a korzó, tavaszi rét lett, illatos virágokkal teljes, mikor végighaladnak a kemény köveken.

... Jött a háboru... Ágyudörgés, véres rohamok... nehéz sebek... ki gondolt volna szerelmes szívek összesimulására?

*

... Rabmagyar otthon... lenyirt darabja tikkadt mezejü kirgiz pusztaságnak... Itt találkoztam újra Tároгатós főhadnaggal... Sírva ölelt át, régi, közös emlékeink élettek fel újra...

— Pajtás, ha soká tart, megőrülök... nem bírom tovább. Most kirgizül tanulok, már nemsokára készen vagyok vele, aztán utnak indulok... nemsokára meglátom Babyt...

Multak a napok... hetek... Tároгатós főhadnagy már jól beszélt kirgizül. A fogoly tábor részére ő járt ki dinnyét vásárolni, hogy a nyelvet gyakorolja.

Egy napon együtt mentünk ki a városba. Az ó-városban a bazárok között járkáltunk. Tároгатós az egyik bódé előtt megállt, válogatni kezdett a ruhadarabok között, felállóködött. Fejére tette a kis kirgiz fejtakarót, majd nevetve mellén összetéve karjait, kirgizül üdvözölte az árust, — az meglepetve nézett rá.

— „Sziz indi kirgiz bo oldin.“ Ön kirgizzé lett most, — szólt elismerőleg.

— Látod, most már utnak indulhatok, — és a valamikor gondtalanul csillogó szemeket könny fátyolozta borussá, amikor elnézett arra, Erdélyország felé.

Lázás készülődéssel teltek napjai, hiszen már ekkor tele voltak az orosz lapok az oláh betöréssel. Buskomorságig menő szótalansága, emberkerülése egyre fokozódott.

És amikor egy napon az egyik fogolytól meghallotta, hogy az oláhok felperzselték a Teleky-kastélyt és az öreg leányával együtt fogságba hurcolták, összeesett a váratlan csapástól. Ideglázt kapott. Mikor kikerült az ágyból, különösen kezdett viselkedni. Tároгатóját elásta, sirszerűen felhantolta, virággal ültette tele. Ha kérdezzük, suttogva felelt:

— Csitt! Ne beszélj, ne beszélj... alszik... de várom a jelt, — amikor feltámad, — kiszáll a sírjából és én összeszedem a puszták nomád népet, tároгатó zendülő szavára megindulunk Erdélyországért... a székely szabadságért... kiszabadítjuk őket, mind... őt is... az összes erdélyi rabmagyarokat, visszafoglaljuk az őshazát... azután király is kell... de olyan... csakis olyan... aki elhozza ide napkeletre az erdélyi hegyek virágillatos levegőjét, — a béke-évek könnytelen napjait, — a napsugár mosolygó fényét visszaadja; de ezt csak ő, az én drága szerelmem tudja visszahozni, ő lesz a királyasszony az újjá éledt őshaza földjén...

Egy reggelen hiába kerestük Tároгатós főhadnagyt... tároгатójának sírja ki volt bontva, tudtuk, hogy zavaros agyával nekiindult a nagy, ismeretlen kirgiz-pusztaságnak.

Rabmagyar élet évöregü órái lassan teltek, nehéz volt kivárni a holnapot, mikor a ma sem akart eltelni. Utnak indultam, az utat keresve a szabadulás felé.

Pamirnak, a világ tetejének vettem az utamat. Az Alai-hegységben, a Tengisz-bai hágón át.

Hosszu vándorlás után, kifáradt lóval érkeztem a Kizilart hágó mellett a Kara-kul tóhoz.

Körülnéztem egy kicsit Khudájár khán néhai birodalmában. 1891-ben tette rá kezét erre a birodalomra Oroszország.

Jonnoff ezredes telepedett le itt ezer kozákkal, és megalapította a Pamirskij-post katonai telepét. Ezt a kozák-telepet akartam én elkerülni. Nehezen jutottam el ideig, nem akartam újra rabságba jutni.

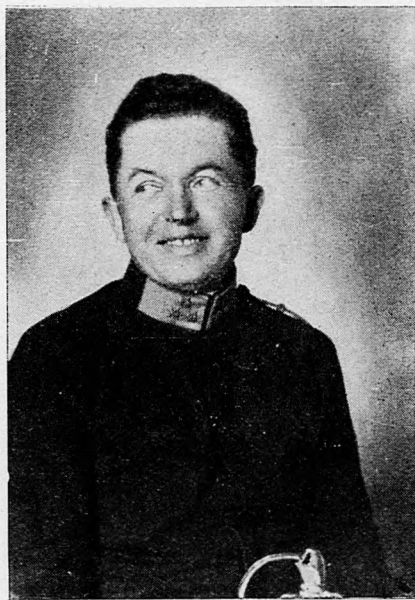
A hatalmas legelőkön itt is, ott is, kirgiz aulok állottak. Az egyik ilyen sátorfaluhoz mentem. Szóba elegyedtem a legeltető kirgizekkel. Barátságos, nyílt szívű nép ez.

Este a tűz mellett beszélgettem nomád barátaimmal, amikor Murgab felől tároгатó sikoltott bele az éjszakai csendbe. Megrettent a szívem a hangjára. Felugrottam, az éjszaka sötétjébe meredt tekintetem. Itt is, ott is pászortűzek égtek. Körülöttem mozgolódás támadt. Az aul minden jurtájából kirgizek tódultak kifelé.

Szokatlanul sok kirgiz volt együtt.

Mi is lóra ültünk. A tároгатó fel-felsikoltva búgott az éjszaka csendjébe. Régi kuruc-gyülekezőt rikoltott a hangja.

Megindultunk. A tároгатó egyre riogatott, Afganisztán, Khina, Pamir havas sziklái dübörögve visszhangoztak hívogató hangjait.

Némethy Tihamér

Hatalmas máglya égett a síkság közepén. Odaáradt a kirgiz lovasság.

Rehim khán aulja körül volt a gyülekező.

Itt láttam meg harmadszor Tároгатós főhadnagyt.

Lovas alakja ott fehérlett a khán sátora előtt.

Testét, mint a régi ősmagyar táltosokét, fehér talár fődte. Tároгатóját elvette ajkától. Csend lett. Beszélés kezdett. Hangja süvöltve csapott, mennydörögve zuzott, úgy mint odahaza Nagy-Magyarországon, mikor a huszár-századot vezette rohamra.

— Kirgizek! Testvérek! Orosz rabságban sínylődtök régen. Engem küldött Allah, hogy győzelmes harcokkal kivesszelek benneteket a rabság légegtt mezejéről. Lent a völgyek rétjein kozákllovak tapodják apáitok sírját. Meddig türetek még? Allah nevében, aki küldött engem a kirgiz-szabadság megváltására, felhivlak titeket a szent harcra a hitetlenek ellen, lóra minden kirgiz férfi, ragadjon fegyvert és induljunk a szent csatára a kirgiz szabadságért! Előre!

Szétlebbent a khán sátora, kilépett Rehim, lovára szállt. Kardját kirántva, magasba nyújtotta.

Ekkor bukkant fel a nap a khinai hegyek felől. A kirgizek fejei mélyen a lovak nyakára hajoltak.

Tároгатós főhadnagy valami ihlettől megkapva, ajkához emelte a tároгатót és felbugott a hangja.

Rákóczi kesergőjének busongó hangjai ömlöttek szét az imádkozó kirkizek között.

A tárogató elhallgatott. Az ima véget ért.
Rehim khán hangja bömbölve szakadt ki tüdejéből.
— Kírgizek, huji! — huji! — huji!...

Már a második huji! minden kirkiz ajkán visszhangra kelt. Örjögő üvöltés volt ez. Harcba induló kirkizek csatakiáltása. Mint a korbács vágott közéjük a tárogató hangja.

Rajta! Rajta! — sikoltott a hangja. És mikor Rehim nyomában üvöltve, száguldani kezdett a kirkiz lovasság, vérlázítón felcsendült a Rákóczi-induló.

Engem is magával ragadott a roham. Repültünk Pamirsikij-post orosz katonai erősség felé.

Megleptük a vörös kozákokat.

A lehungyó nap a vörös kozákok fejeiből rakott piramisson pihent meg.

Igy indult meg a kara-kirkizek szabadságharca a vörös oroszok ellen.

— — — — —
Andizsán körüli harcokban Tárogatós főhadnagy golyót kapott a mellébe. Mikor föléje hajoltam, megismert. Arra kért, égezzük el a testét.

A vezérigazgató ur szíve

Irta: Erdődy Mihály

I.

Varga János kiszáradt torokkal, szédülve fordult ki az ajtón. Fülében még perzselt a vezérigazgató rekedt, részvételen hangja:

— Állásából elmozdítom. Végkielégítést nem áll módomban kiutalni...

Ennyi volt az egész. Röviden, kurtán értésére adták, hogy: mehet. A bank nem képes fizetni fölös számu tisztviselőt és az elbocsátottak között Varga János neve elsőnek szerepelt.

A titkár mosolygott:

— Lásza, Varga ur, a vezér nem felejtkezett meg ön-ről. Mint mindenkor, úgy most is, az elsőbbség előnyét ruházta önre. Mi majd csak Varga ur után következünk...

Kezet szorított vele.

— Vigasztalódjék...

Varga János leakasztotta a fogasról munkakabátját, becsomagolta és összeszorított szájjal, hang nélkül bucsu-

Zajonskovsky csendőrszázados neje, sátra Esztergomban a Nagyboldogasszony napján rendezett jótékonycélu ünnepélyen

Karjaim közt halt meg a kirkizek magyar szabadsághőse. Cédrusfa-törzsekből rakott máglyára tettük a testét. Amikor a tűz fellobogott, messze Erdélyországba szállott gondolatom. Szegény ország, székekelyek hazája, szertezüllött fiaid egyenként vesznek el, ki fog akkor majd éretted harcba szállani.

A lángoló máglya körül lóról szállott kirkizek térdén állva imádkoztak.

Kialudt a máglya lángja. Elhamvadt Tárogatós főhadnagy teste. Vele égett a tárogató is.

Én egy maroknyi hamvat magamhoz vettem, valakinek vízsem.

Talán megtalálom?

Ott messze, napkeleten, ahol a máglya égett, azt a helyet Karadung, fekete halom névvel nevezi a vándor kirkiz, ha arra víz útja, leszáll lováról, letérdel, homlokával a földet érintve, imádkozik egy szent sirjánál, akinek elégett hamvait szétszórta a szél és az ő hitük szerint az elégett szent hamvakból virágzott ki a kirkizek szabadsága.

— — — — —
Morajlott a tenger. — a beszélő hangja elhallgatott, — a svéd partok felől harangsót hozott a szél.

A hajó vitte hazafelé a rokkant magyarokat.

zott kollégáitól, akik úgy néztek rá, mint sorsuk előrevetett árnyékára.

— Mihez kezd most, kartárs? — kérdezte Kovács, a könyvelő, akivel már évek óta egy asztalnál dolgozott. De a feladott kérdésben nem is annyira a részvét, mint inkább saját jövőjének bizonytalansága reszketett. Varga János vállat vont s tompán maga elé nézett:

— Csak a Duna jöhet...

II.

Varga Jánosnak ez az elkeseredett kijelentése eljutott a vezérigazgató fülébe is. Aranyvégű cigarettáján szívott egyet, aztán szétfújta a füstöt:

— Mit bánom én...

Kezébe vette a reggeli lapokat. Az árfolyamokat nézte. De valami ösztönös nyugtalanság a hírek rovatára kergette tekintetét. Az öngyilkosok nevének akadt meg a szeme. Hirtelen elsápadt.

— Ó volna?

Ujra elolvasta. Apró, igénytelen betűk hirdették Varga János öngyilkosságát. Megdörzsölte a szemét. Szédült. A cigarettá nem ízlett. A hamutartóba nyomta.

Kinézett az ablakon. Az ősz aransárgán fénylett. Sü-

tött a nap. Az ég kéken izzott. Az utca duruzsolt. A diadalmos élet muzsikája átszűrődött az ablakon. A vezérigazgató elhuzta a száját.

— Eh, mit törődöm vele...

De csak nem tudta elüzni a gondolatot. Minduntalan felbukkant előtte Varga János eltorzult arca, ahogyan a Duna hullámai között elképzelte halálal viaskodó vergődését. És valahogy úgy érezte, mintha az ő keze taszította volna le a hidról. Megborzongott. Felkelt az asztaltól. A kalapját kereste. Észrevétlenül távozott az irodából.

Amikor kiért az utcára, fellélegzett. Megállt a kapuban. Tűnődött.

— Miért jöttem le?

Eszébe jutott a Rókus, ahol Varga János most a halállal vívódik. Ezért jött le. A lelkiismeret hajtotta ide. Teli tudóre szívta a friss levegőt. Megint fölényes lett. Mosolygott:

— Milyen naiv vagyok...

Kifeszítette a mellét:

— Hát mi közöm nekem ahhoz, hogy Varga János öngyilkos lett?

mellére ült. A vastag falak fanyar hűvössége összeszorította a szívét. Ólomlábakkal haladt föl a lépcsőn.

A tisztára surolt szürke kőkockákról az élet sivársága dermedezett rá. Mintha a nyomor kőtorkában járna. Tekintetével szinte menekült az ablak felé. Ami csöpp életöröm még vibrált az idegein, elnyelték a rácsok, felszívták, szétmorzsolgatták teljesen. Kábult fejjel kereste a negyvennyolcas ajtót.

Zörgetett.

Kilíncs nem volt az ajtón. Ebben különbözött az öngyilkosok körterme a többitől. A börtön borzalma vágott végig a testén. Lélekzetviassafojtva várt. Elrémult a gondolatra, hogy most, még e percben Varga János dult arcába kell tekintenie és túrnie kell vádló pillantását, amely majd feléje sújt.

Egy ápoló nyitott ajtót.

— Varga János... urat... keresem...

— Varga urat?

— Igen.

— Meghalt. A tizenkettes ágyon. Ezelőtt félórával vitték be a boncterembe...

Gyermekekörző Esztergomban a Nagybaldogasszony napján rendezett jótékonycélu ünnepélyen

És úgy tett, mintha már el is felejtette volna az egészet. Kinyitotta cigarettatárcáját. Rágyujtott. A nőket figyelte. Utánuk fordult.

Közel állt az autóstand.

Intett a sofförnek.

— Budára...

Gondolta, felkeresi a villát, amit a nyáron bérelt és egyetmást elintézt ott. Sajnos, a konjunktúra rossz volt, saját emeletes villáját még a múlt évben eladta és most be kellett érnie bérelt nyári lakással is.

— Az ember alkalmazkodik, ahogyan lehet. Jól is néznek ki, ha mindjárt a Dunának mennék...

Ezzel aztán Varga János fölött végleg napirendre tért. De amikor az autó a hidhoz ért és meglátta a Dunát, valami a szívébe markolt. A nap aranyecsetje fényfoltokat festett a vízre és a foltokban mintha Varga János élete reszketett volna. Előrehajolt. Kezével megérintette a sofför vállát.

— Forduljon vissza!

Aztán rekedten mondta:

— Hajts on a Rókushoz...

III.

Látogatási engedélyt kért.

Végigment a sötét folyosón. A nehéz orvosságzag a

A vezérigazgató elfehéredett. Forgott körülötte minden. Alig találta a szavakat:

— Meghalt?

— Igen. Nem is tudtuk eszméletre hozni. Ha csak legalább tíz perccel előbb mentették volna ki a Dunából, akkor még talán életben maradhatott volna... Itt halt meg a felesége karjai között...

IV.

Félkettő volt, amikor az irodába visszaérkezett. Hivatta a titkárt.

— Nézze, kérem... — mondta elfogódva, szinte ünnepélyesen — én Varga János feleségének anyagi segítségét akarok nyújtani... Bizonyos összeget... mondjuk tízmilliót...

A titkár elhülve nézett:

— Tíz milliót?

— Egyelőre...

— De, kérem, — hebegte a titkár — ha a vezérigazgató ur segíteni akar Varga János helyzetén, akkor ezen a pénzen akár vissza is veheti őt...

A vezérigazgató összehuzta szemöldökét:

— Varga Jánost... sajnos... én már többé vissza nem vehetem...

— Pedig, szegény, ugyancsak reménykedik benne...
 — Kicsoda?
 — Varga János.
 — Ne beszéljen örültséget.
 — De, kérem...
 — Akkor még maga semmit sem tud...

A titkár arca hirtelen felderült:

— Bocsánat, vezérigazgató ur... az az öngyilkos, akitől az összes reggeli lapok irtak, Varga Jánosnak csak névrokona volt. A véletlen esodálatos játéka, hogy éppen ma...

A vezérigazgató nagyot nézett:

— Névrokona?

— Igen.

— Bizonyos benne?

A titkár nevetett:

— Hogyne... Az élő cáfolat itt ül az előszobában... várja vezérigazgató urat...

— Micsoda?
 — Bizik vezérigazgató ur jószívében...
 — Hát nézze, — idegeskedett az igazgató — mondja meg annak a Vargának...

Nem fejezte be. Köhintett egyet. A kezével legyintett.

— Különben ne mondjon semmit...

A titkár szeme felragyogott.

— Bebocsássam?

A vezérigazgató összeráncolta homlokát. Keze ökölbe szorult. Ebben a pillanatban megint a régi részvétlenség kerekedett felül benne. A torkában még reszelt a kórház orvosságszaga, de egy nyers mozdulattal kidörzsölte onnét:

— Engem ne zaklassanak!...

A titkár tanácstalanul nézett:

— Mit csináljak vele?

A vezérigazgató az asztalra csapott:

— Küldje a pokolba...

Magyar nagyasszonyok

A geszti nagyasszony

Fájdalmas mártír-élete már a történelemé, pedig csak két esztendeje helyezték örök pihenőre a családi sírboltban. A geszti hársak éppen most hullatják virágszirmait, mintha mélységes, örök gyászulban szomorúan könnyeznének.

Mert ebben a sírboltban nemcsak egyszerű halottak fekszenek. Régi, boldog, dicsőséges magyarságunk fájdalom szimbóluma a geszti évszázados kriptá, amelynek súlyos ajtaja előtt a végzet anygala áll őrt, hogy emlékeztessen arra a nagy tragédiára, amelynek szerencsétlen áldozatai lettünk...

*

Amikor Tisza Ilona kezét nyújtotta gróf Tisza Istvának, hogy egy egész életre szóló hűséget esküdjön neki és a geszti kuriára behajtatott az esküvői hintó: a nap csillogó aranytavában fürdött még az egész magyar élet és a reménység virágai nyíltak a szívekben. Tisza Ilona is boldogan indult neki asszonyi és anyai életének, abban a szent reménykedésben, hogy béke és derű fog ráborulni ott honára.

Láttatok már fenyőt, amint a leggyilkosabb szélviharban is gögösen szurja fejét a fekete égboltozatba? Láttatok már gyözlát, amint dacol az elemek harcával és győzelmesen kerül ki az orkán pusztításából? És láttatok már asszonyt, aki belül talán fájdalmasan zokog, de büszke öntudattal viseli keserves keresztjét, hogy urának méltó élet-párja legyen?...

*

Mert Tisza István egész élete nem volt más, mint a magyarság gyötrelmes élet-halálharc. Érezte, hitte és vallotta ezt Tisza Ilona, ha urának ellenségei másként is gondolkoztak. Szent meggyőződése volt, hogy ebben a küzdelemben ő csak urának árnyéka lehet, akinek egyetlen lételessége, hogy hitet adjon a csüggedés perceiben és magasan lobogtassa a reménység fátykját, amikor fáradtan ki-aludni készül.

— Első a nemzet és csak azután jön az asszony! — mondotta Tisza Ilona az epés nyelvűeknek és fenséges zárközöttségéről lepattant minden irigykedés, amely rajta keresztül az urát akarta halálra sebezni.

*

Amikor pedig először követtek el merényletet gróf Tisza István, a Ház elnöke ellen, Tisza Ilona is ott ült a parlamentben és halálos remegés dobogtatta meg szívét. Arca meg nem rándult, sikoly nem hagyta el ajkát, de tudta és érezte, hogy most kezdődik az ő tragédiája. 1912-t irtak akkor és Kovács Gyula képviselő revolverének dörrenése a tragédia kezdetét jelentette. A Ház elnökének és feleségének a tekintete egyetlen pillanatra összevillant a szerencsés megmenekülés pillanatában, de mind a ketten hűlték és vallották, hogy tovább kell menni a megkezdett úton,

„Pages de Mode“ divatlapból

BANÁN BEHÓZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TÁPLÁLÉKBp. Telefon:
982—85

amely ettől a pillanattól kezdve a magyarság történelmi végzetét jelképezte.

A második merényletről, annak az éretlen ifjunak kíséreltetéről, csak otthon értesült Tisza Ilona. Elővette régi bibliáját és csöndesen imádkozott azokért, akik nem tudják, hogy mit cselekszenek.

*

Aztán következett 1918. október 31-e, a harmadik merénylet, amely már gróf Tisza István életét kioltotta. A nagyasszony akkor nem lehetett az ura mellett, különben talán a tragédia be nem következett volna. Mert Tisza Ilona odaállt volna a briganti puskája elé, hogy saját testével védje meg ura életét.

A gyilkosság megtörtént és Tisza Ilona már csak az ura kékülő holttestére borulhatott, hogy könnyeivel érintőzze. Csak egyetlen életet semmisített meg az a halálos lövés, de ennek az egyetlen életnek meggyilkolásával beteljesedett a magyarság tragédiája.

Innen kezdve a geszti kuria özvegy nagyasszonya mindennap várta a halált, hogy megváltsa földi szenvedéseitől. Nem sokáig kellett várakoznia...

A magyar tragédia utolsó felvonása is lezajlott. Trianonban kihírdették a halálos ítéletet és Tisza Ilona meggyötört szíve nem bírta tovább a szenvedéseket.

Erdély felől ha jön a szél: fájdalmasan zokogni kezd a geszti hársak lombjai között.

Talán csöndes altatódalt muzsikál a geszti nagyasszony örök álmához...

KOZMETIKA

IV. Közlemény

Az ilyen külső esztétikailag is fedi a kozmetika követelményeit.

Az észszerű életmód, továbbá a ruházatkodás és célszerű, levegős, napfényes lakás legfontosabb tényezői a szépség-ápolásnak. E három közül egyedül a női ruházatkodás és viselet kezd helyes mederbe terelődni, s alig hihetjük, hogy a mai egészséges, kellemes, lenge és könnyű ruházatot valaha is egy hőbortos divatáramlat el tudná söpörni s helyette ismét behozni az izléstelen és veszélyes „páncél-fűzőt“, állig szorosan gombolt bluzokat és a porfelhőt okozó uszályos ruhát és más hasonló, ma már szinte elképzelhetetlen, nevelésesnek tetsző „divatos“ öltözékeket.

Az eddigi elmondottakból láthatjuk, hogy a szépségápolás alapkövetelményei szorosan fedik az egészséges életmód szabályait. Legelső tehát azoknak feltétlen pontos betartása, mert ahogy egy énekművésznek vagyontjelentő hangját óvnia kell minden, azt befolyásoló káros ártalomtól, éppen úgy — per analogiam — a tartósan szép arcbőr feltétele is a megfelelő életmódban rejlik.

Nagyon fontos kozmetikai szempontból a munka és pihenés szabályozása is. Munkával állandóan fárasztott test csontozata vastaggyá, erőssé növekszik; a folytonos működésre készített izmok a rendesnél erőteljesebben fejlődnek — rovására egyéb izomzatnak — és testrészeknek. Így bizonyos aránytalanság jön létre, mely sem nem szép, sem nem kívánatos. A túlfeszített testi munka által az idegrendszer elernyed, a test fásult és nehézkes külsőt nyer.

Amint a túlzott testi munka, vagy torna károsan hat nemcsak esztétikailag, de egészségileg is hasonlóképpen a túlságos szellemi munka. Az agyvelőnek éppen úgy szüksége van nyugalomra, mint a szervezet bármely más részének, hogy felfrissülhessen. Ellenkező esetben bizonyos izgalmak lépnek fel, ideges állapotok jönnek létre, mint nagyfokú ingerlékenység, álmatlanság, ideggyengeség, sőt pillanatnyi elmezavar, stb. Természetes, hogy ezek épp oly károsak a szervezetre, mint a túlhajtott testi munka.

Kontrasztként fog hatni, ha kiemeljük, hogy a testi és szellemi tétlenség együttesen szintén ártalmas! A munkátlan eszem-iszom-alszom mellett a szervezet minden része tulteng, mert ha a táplálékfelvétel nagyobb mint a szükséglet, a felesleges — fel nem használt — anyagok betegesen lerakódnak a szervezetben és olyanok telepednek meg, melyek elhízást, köszvényt és más rendellenességet okoznak. A szellemi munkával nem foglalkozók tekintete bárgyu, arc-kifejezésük nélkülözni fogja azt a bizonyos fényt, élénk frissességet, mely minden intelligens egyénről már messziről leri.

A természet bölcs berendezése itt is az arany közép-utra terel minket. Főntebb rámutattunk arra, hogy mily fontos szellemi munkásoknak a testi — fizikai — foglalkozás. Életünk helyes beosztására utmutatásul szolgál maga a természet is. Éjszakánk legyen a nyugalomé, nappalunk a munkáé. E nappali munkát kellő pihenésekkel kell megszakítani; azaz itt is a helyes arány betartása a fontos. Minden túlzás ártalmas.

Még meg kell emlékeznünk a kozmetikai masszázsról

is, mellyel testünket ugyan új tulajdonságokhoz nem juttatjuk, hanem a meglevőt őrizzük meg, vagy egy bekövetkezhető változást minél jobban elodázzunk.

A vágy, hogy fiatalnak, tetszetősnek, üdének lássunk, különösen akkor jelentkezik, mikor a fiatalság már tűnőfélben van, vagy ha a kortól függetlenül, valami testi-lelki megrázkódtatás következtében szenved jó kinézésünk. Ma a masszázs általánosan elfogadott fontos gyógytényező és sokkal elterjedtebb, mintsem hinnénk. A helyes masszázs változatos művészet és tudomány, szemben a helytelenül alkalmazottai, mi sokszor káros, vagy legtöbb esetben hatástalan, miért is leírás után nem tanulható meg, lévén alapja a gyakorlat és tapasztalat. Gyógyhatása abban rejlik, hogy a masszírozott testrészeken fokozza a vérkeringést és az anyagcserét, — mert a szervezet sejtjeit a normális mozgástól eltérőleg mechanikai hatásnak teszi ki, — a kóros anyagokat átviszi, átsegíti a vérkeringés és felszívódás mechanizmusába s ezáltal eltávolítja azokat. N. P. G.

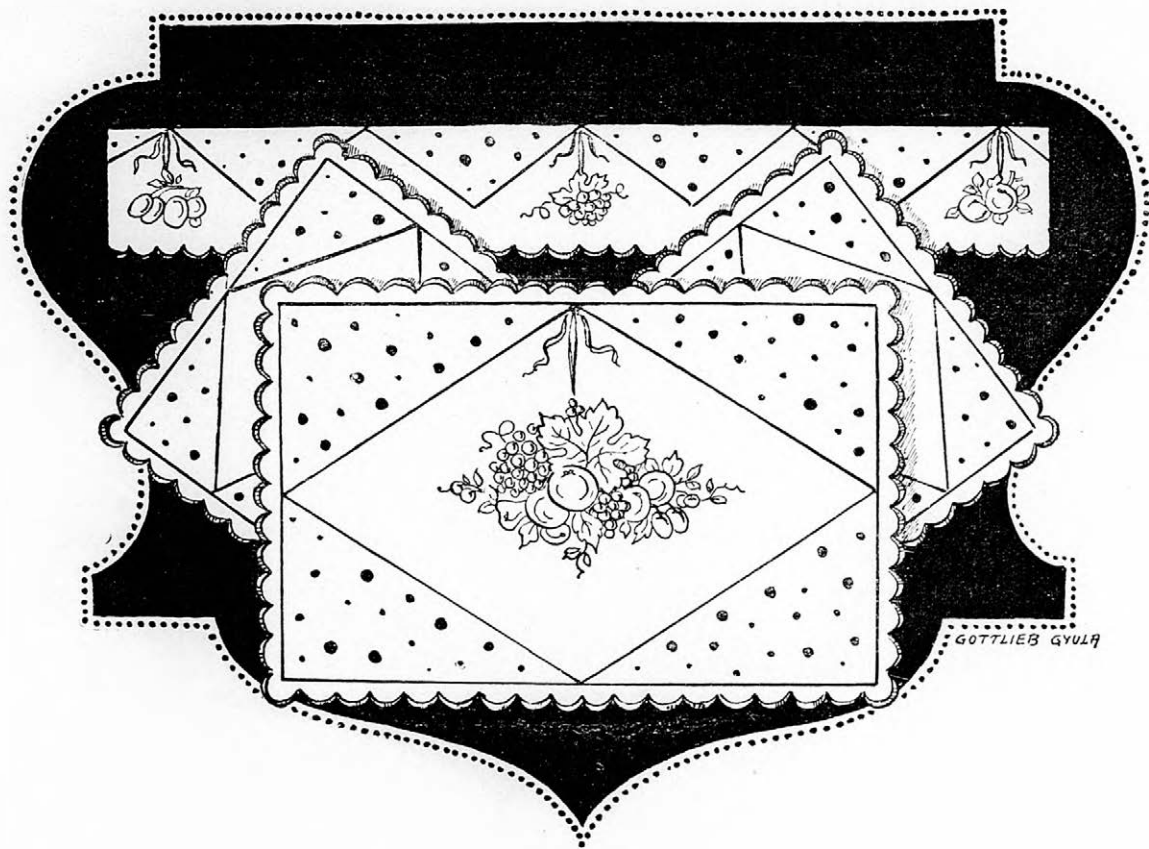
egy külsőleg szép készülékünk, de megszólalni az nem fog soha. Azután az olyan készülék szétszedéséhez és átkapcsolásához vajmi kevés kedve van a legtöbb amateurnek.

Az első készülék építésénél legcélszerűbb, ha veszünk egy gummi- vagy trilitlapot, annak alsó részére felerősítünk 4 darab porcellán- vagy üvegcsigát, ezek képeznek a lábakat. Ezután a lapra szereljük fel az egyes alkatrészeket, de mindenkor szigorúan szem előtt tartva a kapcsolási vázlatban lefektetett elveket.

Az alkatrészek beszerzésénél pedig csak a legjavát vegyük, mert ha ezek valamivel drágábbak is, végeredményben mégis csak a jó a legolcsóbb.

Üzenetek.

Béla, Kispeszt. Legjobban beváltak a Philips-csővek, de ezek a legcsekélyebb tulfutést sem bírják el. Használjon Telefunken-csőveket.

Rádió

Mit építsünk?

Igen tisztelt amatőrtársaim,, bármennyire is kecséget bennünket a különféle superkapcsolás, kérem, önöket, hogy addig, amíg egy jól működő egylámpás egyszerű audionkapcsolású gépet nem építettek, addig ne nyuljanak hozzá az ugynevezett superkapcsolásokhoz. Fogadják meg tanácsomat és sok bosszuságtól, főképp pedig sok felesleges kiadástól kímélik meg önmagukat.

Amennyiben elhatározták magukat az építésre, felmerül a kérdés, hogyan építsünk? Itt megint óva intem önöket, hogy ne nézzék a szép szekrényt, elrendezést, hanem fordítsák a legnagyobb gondot a célszerűsége.

Nem elég az, hogy egy szépen faragott szekrény külső gummilapjára tetszetősen rendezzük el a különféle alkatrészek forgató tárcsáit és azután a belső kapcsolásoknál minden célszerűséget mellőzünk. Az ilyen esetekben lesz

Amateur 37. Esztergom. A Telefunken-gyártmányokat nyugodtan használhatja.

Zzuzsika, Szeged. A transzformátorok vasmagjait főljelje le.

K. Sándor, Budapest. Első tekeresnek vegyen 100 menetest, másodiknak 75 menetest.

Berek 42. Kaposvár. Telefunken 300 tömbecondensátort használjon.

Mindazon amatőrtársaimnak, kiknek e helyütt nem válaszoltam, külön levélben adom meg a kívánt felvilágosításokat.

Helybeli előfizetőink naponta 1/2—1/27 óra között a szerkesztőségben találhatnak meg.

PAPLANT, MATRACOT, rugalmas ágybetétet a legjobb kivitelben és a legolcsóbban készít
GÖBÖS GÁBOR paplanosmester
 BUDAPEST, I. kerület, Koronaőr-utca 8. szám. Krisztina-tér mellett.

Erdély gyöngye

(II. Fürdőlevél Szovátáról)

Amikor megállsz egy szovátai villa erkélyén és szétnézel és mélyen és boldogan veszed a lélekzetet, megdöbbenve merül fel felkedben egy kérdés.

Miért van az, hogyan volt az lehetséges, hogy amíg ez a fürdő a mienk volt, úgy lenyeltük, úgy elhallgattuk, mint egy mindennapi semmiséget? Éppen csak hallotta az ember félfüllel néha-néha, hogy hát van valahol egy Tusnád, egy Borszék, meg van valahol, a hegyek közt, Isten háta negett, valami Szováta is.

Hogy lehet az, hogy sippal és dobbal, házmagas plakáttal, ordítva és a kincs okozta öröm ekstázisában nem harsogtuk és üvöltöttük világgá Szováta nevét? Hogy lehet az, hogy Moszkváig és Newyorkig és Bombayig nem bőmböltük: ide nézzetek, ide jöjjetek, Isten csodája ez, páratlan és tünemény?

Ugy tudom, az egész világon még csak egyetlen ehhez hasonló természetes meleg sósvizű fürdő van, — már tudniillik ilyen meleg és ilyen sós, — és pedig fent Svédországban. Azok oda is gyűjtik a világ gazdag és beteg asszonyait.

Ámbár most már a románok is megbecsülik. Az új gazda élelmességével. Mi, ugy-e, most szörnyen büszkék vagyunk a Balatonra? A magyar tenger, — mondjuk. És Pesttől két órányira, Európa közepén, ennek a magyar tengernek a partján elakad az autó a rossz utakon és gyertya mellett üldögél a vendég az esti verandán és nincs ivóvíze...

Szovátán villany ég. Kezdetleges kis telepből néha akadozva sugárzik az áram, de mégis van és mégis villany. A villák úgy sokasodnak, mint a burján a patak parton. Vízvezetéke (ez ugyan még régiebb keletű) jó hideg vizet szállít a hegyekből a legrongyosabb penzióba is. Utjai olyanok, mintha viasszal volnának kifenve.

A románok észrevették ezt a kincset és meg tudják becsülni. Ezt az egyet ellanulhatnánk tőlük.

*

Mi ennek a kis fürdőnek a csodája?

Egy tengerszemhez hasonlító víztükör, aminek neve Medve-tó. Ez a legfurcsább, legérdekesebb, legandalítóbb víz, amibe csak eleven ember belemerítheti magát. Olyan sötétzöld, mint körülötte az erdőborította hegyek. Mozdulatlanank látszik, a szél is legfeljebb csak ludbőrössé tudja tenni a hátát, de felkorbácsolni ezt a nehéz, méltóságos vizet nem képes. Sós, sűrű, meleg. A tejején csak annyira, mint a Balaton. De ha lenyujtod lábad, már szinte kibírhatatlan forróság csókolja.

Végigfekhetsz rajta, mint egy pamlagon. Sétálhatsz benne, mint egy zöld magas mezőben. Ha elfáradtál, megálhatsz, ott a tó közepén, harminchat méteres mélységgel alattad és nem fogsz elmerülni.

Csoda. Csoda. Amivel betelni nem lehet.

*

Afészeplők, pattanások, arcbőrfooltok biztos ellenszere

Van még egy sereg tó ott. Arany agyagparttal a Vörös-tó, amibe ha belépnél, úgy elnyelne az alattomos vörhenyes iszap, hogy hat ökör se húzna ki többé belőle. A Mogyorósi-tó, aminek a vize épp olyan, mint a tengeré. A Fekete-tó, ami hűs, mint egy fiatal leány tiszta kezeérintése, kénese barna iszapjával csuzodat gyógyíthatod s ha ebbe a kénese barna iszapba bemártod a botodat s egy gyufát gyújtasz a rátapadó iszapra, az úgy ellobog, úgy eltűnik, mint a kámför.

De az igazi csoda, az egyetlen: a Medve-tó. Az orvos azt mondja, légy benne husz perccel. S mikor elnyujtózta benne és végigsétáltál benne és még egy kicsit, még csak egy kicsit usztál benne és kijössz és megnézed az órát, kidörül, hogy két óráig tartott a barátkozásotok.

Az ember megy-megy benne, itt is, ott is nekiülődik valakinek és kitér és azt mondja udvariasan, mintha az utcán járna csak: pardon. Mese.

A hátadra fekszel, a ragyogó kék égre bámulsz, ni-alatt kinyujtott két kezed és elnyujtózott lábad úgy pihen a vizen, mint a bársonyon és tünődve kérdezed a méretetlen szabad égbolttól:

— Istenem, Istenem és ez a mienk volt valaha?

Bónyi Adorján.

HUMOR

Ami nem fér össze

Összegyűjtöttem néhányat azokból a furcsaságokból, amelyek látszólag egymáshoz illők, de ha közelebbről nézzük, elrettenve ismerjük fel az ellentéteket. Kérem az olvasót, ne tulajdonítson a dolgoknak mélyebb jelentőséget, mert a végén még kisuil, hogy amit én viccenek szántam, az nem is tréfa, hanem komoly, szomorú valóság.

Ime, a csokor.

Milyen ellentétesnek látszik például:

1. ha a bőrkereskedő rossz bórben van,
2. ha a szakács ebéd helyett terveket főz,
3. ha a pék kenyere javát megette,
4. ha a cipészt a kaptafájánál magasabb ambíció sarkal,
5. ha a virágárusnő elvirágzik,
6. ha a lakatos beadja a kulesot,
7. ha az asztalos gyalulatlan ember,
8. ha a dijbirkózót a gond két vállra fekteti,
9. ha a halász a zavarosan halászik,
10. ha az üveges minden reményét összetörök,
11. ha a pucérjós lelkiismerete nem egészen tiszta,
12. ha a kiadó kiadja — lelkét,
13. ha a koplalónó maga is ennyivaló,
14. ha a csillagászt elhagyja a szerencse csillaga,
15. ha a biesérdista, dacára a beigért hosszú életnek, idő előtt fübe harap,
16. ha az órásnak órái meg vannak számlálva,
17. ha a lámpagyújtogatónak örök világosság fényeskedik,
18. ha a börtön lakója a szerelem rabja,
19. ha a puskamüves díszes kirakatával a kuncsaftokat lefegyverzi,
20. ha a fonalgyárosnak elszakad élete fonala,
21. ha a trafikoszó partija füstbe megy,
22. ha a nyomdászinas egyéb munka híján kiszedi kabátjából a pecséteket,
23. ha a kerékpárosnak több van egy kerékkal,
24. ha a vajkereskedőnek vaj van a fején,
25. ha a táncotár úgy táncol, ahogy a felesége fütyül,
26. ha a festő hitelezője előtt esetelni kezdi anyagi helyzetét.
27. ha a futóbajnokot utóléri a nemezis,
28. ha a varrónő udvarlója nyakába varrja magát,
29. ha a postán valaki feladja a reményt.

Végezetül:

30. ha a humorista a viccekben nem ismer tréfát.

DYMI.

Mausi

Nem egy érdekes elbeszélés vagy szerelmes novella címe ez, inkább egy kis kép azoknak az asszonyoknak életéből, akik hü feleségek, önfeláldozó, szerető anyák; anélkül, hogy ők tudnának erről. Az egyéniségük már olyan, hogy ők mindig a háttérben maradnak és a saját akaratukért dehogyan kockáztatnának egy kis hullámozást családi életük tengerén. Talán nincs is vágyuk azon kívül, hogy a családjuk boldog legyen és az egész önfeláldozó életükkel ezért küzdenek.

*

Amikor megismertem, az ő keresetlen, Lajos mosolyával arra kért, hogy mindig Mausinak nevezzem. Pedig Máriának hívták, de kis leánykora óta mindenki csak úgy szólította: Maus! Egérke! Olyan is volt, mint egy szerény, kedves kis háziégérke. Elnézem, ahogy most egymással

„Pages de Mode“ diuallapból

Kapható: Rosenberg Frigyes cégnél IV., Semmelweis-u. 7.

szemben ülünk és ő ügyes kezekkel csészénkbe önti a párolgó teát; mindnyájunkhoz van egy kedves mosolya, barna szemének egy őszinte, meleg pillantása. Ugy érzem, mindenki kell, hogy szeresse őt, bár kiválik közülünk. A többi ittlevő asszonyok beszélgetnek a közeledő bálról, én meg csak figyelem őket és Mausit. Megtárgyalják a készülő toiletteket és félóráig vitatkoznak azon, hogy Lilly fehér csipkeruhájához selyemcipőt vásároljon-e, vagy ezüstbrokátot? Maus is egyedüli, aki nem készül a bátra, a szene mégis ragyogóbb, mint a többié. Vajjon mitől?... Hallgatom ezeket az asszonyokat, mind hangosan beszél, csak akkor hallgatnak el egy pillanatra, ha cigarettájukból szippantanak rouge-os ajkukkal.

Mausi sohasem kiabál, keskeny, kedves ajkán nem látam soha még pirosítót. Ő nem olyan, mint mi vagyunk, külön, jobb mindnyájunknál. Ezt kevesen tudják, ő maga sem veszi észre! Megfigyeltem sokszor, ha férfikkal beszélget, arcán ugyanaz a kedves mosoly van, mintha velünk társalogna. Mi, többiek, ha férfival kerülünk szembe, akár vonaton vagy társaságban, az egész magatartásunk egy perc alatt megváltozik; más a mosolygásunk, más a pillantásunk, más a beszéd tárgyunk és a hangunk rögtön suttogóbbá válik... Mausitól ezt mind egyedül csak az ara kapja. Pedig ő is átesett már sok megpróbáltatáson, az ő ura sem volt mindig ilyen komolyan dolgozó, gondos családfő! Maus természetesen jó és hűséges és akkor is az lenne, ha az urát nem szeretné. Sohasem visel feltűnő ruhát és nem láttam még, hogy egy férfival összesimult volna valami keleti tánc dallamának az üryge alatt; pedig igazán szép és egészen fiatal asszony.

Amikor mind elmentek és mi Mausival egyedül maradtunk kényelmes gobelin-fotelban ülve, elbeszélgettünk a kályha mellett. Később átmentünk a gyerekszobába, hol két kis fiú, meg egy kis leány vidám „indianüvöltéssel“ fogadtak. Mausi ölébe kapta a legkisebbet, egy kis pufók, négyéves fiúskát és boldogan játszott vele. Eszembe jutott az áldozat, amit ezért a gyermekért hozott. Talán háromhónapos lehetett a baba, amikor Mausit hirtelen meg kellett operálni; nem annyira súlyos, mint inkább fájdalmas volt a műtét és az orvosok altatást ajánlottak. Ő azonban megtudta, ha elaltatják, két-három napig nem táplálhatja maga a gyermekét; és végigszenvedte ébren az egész operációt. Rettenetesen kínlódott, azt leírni nem lehet! Ez minden, amit róla elmondhatok; nem nagy drámai mozzanatokból áll az élete; a tettei inkább szerény fehér virágok a családi szeretet oltárán. Észrevétlenül bimbózó, nyiló és hervadó fehér virágok.

Asszonyok, ha találkoztok társaságban, igénytelen, szerény asszonykával, ne mondjátok, hogy „prüdek“ és ne mosolyogjatok gunyosan hátuk mögött, mert félszgek! Hígyjétek el nekem, nehéz „Mausinak“ lenni, háziégérkének, egyedül a család boldogítójának! A legtöbb asszony könnyen utánozza a „jukker Lillyt“, vagy a „snajdíg Daisit“; megtanulunk tőlünk kecsesen cigarettázni, ügyesen rouget felkenni és minden férfire (kivételesen nélkül) egyformán „jövágásu“ pillantásokat vetni. Kövessük, ha tudjuk; de legalább ismerjük el, hajtsuk meg a „bubifejünket“ előtte, mert külön asszony minálunk a „Mausi!“

Stella Mária.

Magyar imádság

Irta: Vutskics Viktor

Uram! fogd meg fáradt kezemet,
Uram! jaj, nézd, ingoványban járok
És sírva sírom a Te nevédet!

Uram! karolj át, süpped a lábam,
Irdatlan mélység ásít alattam,
Uram! itt veszek, itt a mocsárban.

Uram! emelj fel, nézd, hisz' elbukom,
Szánj meg s simítsd meg áldó jobbkezveddel
Töriskoszorús magyar homlokom.

APA ÉS FIU

IRTA
KERTÉSZ BÉLA
FŐSZERKESZTŐ

KARÁCSONYI LAJOS

Andante

Mondd kis apó, mi az szerelem? Sokszor emlegetek, még-se is-me-rem.

Moderato

Ugy-ez é-des, nemde valami jó? Mesélj nekem ró-la, drá-ga kis a-pó. Fiam, hogy-mia szerelem?

Senmi boldonság, titkos ér-velem, fá-jó-jón zár-re-mény. Hogy-ís-mondjam neked, csak-tyo-ro-lem, Egy szer-maid megö-sze-red.

Allegro moderato

Ei-ve-sz-tem mindent a-pát, a-nyát. Csokolni a por. Hand lá-ba nyó-mát, Les-ni-nyá-áb-lak-nál zaj-talan, estén-de sen-

a tempo

Sir-ni zo-ko-g-ni s ne-lás-sá sen-ni sem.

Andante

Imá-ba fo-gal-ni ezer-szor ne-vét, Fű-től ú-tá-na s nek-ir-dozd mi-ért... Ez a szerelem,

most e-lég te-gyén. Ko-mó-di-a az is, drá-ga gyer-me-á-kem.

The musical score is written for voice and piano. It consists of several systems of music. The first system is marked 'Andante' and features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The second system is marked 'Moderato' and continues the vocal line and piano accompaniment. The third system is marked 'Allegro moderato' and continues the vocal line and piano accompaniment. The fourth system is marked 'a tempo' and continues the vocal line and piano accompaniment. The fifth system is marked 'Andante' and continues the vocal line and piano accompaniment. The sixth system is marked 'Andante' and continues the vocal line and piano accompaniment. The score includes various tempo markings, dynamics, and performance instructions such as 'ped.' and 'rit.'.

Mit szól hozzá Nagyságos Asszonyom?!

Külföldön rég szmokingban játszik Hamletet. Nálunk most adják az Ember tragédiáját és egész biztos, hogy Évának még mindig nem lesz bubifrizurája.

Hiába, nem tudunk lépést tartani a nyugattal...

*

Clemenceau, a „tigris“, nyílt levelében kijelentette, hogy ha Franciaországot veszni hagyják, elvész a civilizáció is.

Ezentul imádkozzon a franciáért, Nagyságos Asszonyom. Értünk nem kár, mi kannibálok vagyunk, nemde, csak a franciákat mentse meg az Ur és velük a civilizációt...

*

Mit szól a férfiak új, rokokós nadrág-divatjához, à la Prince of Wales?! Most már csak a magas sarok, hosszú haj és piros ajak hiányzik, akkor aztán eljátszhatjuk a bohózzattá sülyedt tragédiát: én leszek „Romeo“ és ő a „Juliusz“, Nagyságos Asszonyom...

*

Ime, a mentő ötlet: a felhőkre fognak reklámot vetíteni. Ha kék lesz az ég, akkor előbb felhőt vetítenek rá és a vetített felhőre vetítik, hogy „Elszakhathatlan nadrágtartó.“ És nincs kizárva, hogy a vetített felhőkből vetített eső esik szomorú fejünkre, sőt az ebédet is vetítik elénk.

Igaza van Berényi gróf urnak. Elég volt a légvárépítésből. Építsünk már a felhőre, az szilárdabb...

*

Husz évvel ezelőtt kezdtek gyűjteni a Kossuth-szobor alapra. A bizottság már megvan, a szobor még nincs meg.

Talán előbb kellett volna kezdeni. Valamivel Krisztus előtt...

*

Nincs pénzünk. Ami van, az kell szunyogirtásra. Meg öngyilkosmentésre. Ami úgy történik, hogy van egy csónak, azt elnevezték, hogy „Rakovszky.“ Rakovszkyban minden van, amit csak megkívánhat az öngyilkosjelölt. Orvosság, melegítő, mentőv.

Csak egyet felejtettek ki belőle. A kenyeret...

*

Mennyi bolond, hóbortos dolgot kitalálnak a párisi divatvezérek! Még a természetellenestől sem riadnak vissza.

Most azt akarják például, hogy a nők megint nőiesen öltözködjének. Ez is lehetséges?

*

Bucsuzóul: A minap, utazás közben, benyitottam egy fülkébe, ahol csupa férfi ült. Rágyújtottam egy cigarettára. A férfiak pisszegtek, zúgolódtak, míg az egyik kifakadt:

— Ha dohányozni akar, menjen a női szakaszba!!

Mit szól hozzá, Nagyságos Asszonyom?!

Aszlányi Károly.

Menyasszonyok iskolája

S. lecke

„Csak egy kislány...!“

A mai leckeóra a lányoknak csak egy részét fogja érdekelni. Azt a részét, amelyik falun, vagy kisvárosban lakik. De azért a többinek sem fog megártani, ha idefigyel. Soha nem lehet tudni, hogy az egész másféle városi élet véletlenül nem terem-e hasonló helyzetet és akkor jó előre tudni: mi a teendő és hogyan kell viselkedni?

Úgy indul a dolog, hogy a fiatal úr valamire, boros pohár és cigány mellett, nagyon neki talál busulni, halálos szerelme következtében. Éjfél után, persze, már nem elégzik meg azzal, hogy fájdalmasan szép érzelmeit csak ott, a zárt társaságban, dalolja ki magából. Éppen ezért fel-elhölődik, magához int néhány szál füstöképű cigányle-

gényt és muzikaszóval, csöndesen dalolgatva, elindulnak abban az irányban, amerre szerelme tárgya lakozik. Amikor már a ház közelébe érnek, elhallgat a nóta és megnémulnak a nyirettyük. Aztán lábujihegyen odalopakodnak a kis leány ablaka alá. Még néhány pillanatnyi csend, aztán egyszerre csak fájdalmasan, szerelmesen szállni kezd a muzikaszó, hogy azt mondja:

— Csak egy kis lány van a világon...

Szóval és röviden: a szerelmes, vőlegényjelölt fiatal úr szerenádát ad menyasszonyjelöltjének. A kis leány, persze, boldog büszkeséggel örül ennek és hamarjában azt sem tudja: mit csináljon? Éppen ezért szükségesnek tartom megmondani: hogy kell ilyenkor viselkedni.

1. Ha az ablak már előzőleg nyitva volt, maradjon nyitva, ha pedig csukva volt, maradjon csukva. Ne keltsetd azt a látszatot, mintha ennek a kedveskedésnek végtelenül megörültél volna, mert akkor a fiatal ur elkapatja magát.

2. Nem szabad a függőnyt félrehozni és mögüle leleskedni. Ez egyrészt nem illik, mert a kíváncsiságot nem valami szép dolog, másrészt nem tanácsos, mert a fiatal ur esetleg tulságosan beszszelt állapotban van, ami aztán könnyen kiábrándulást okozhat.

3. Nem szabad bentről, a hálószobából, énekszóval kísérsni az ablak alól felhangzó éneket. Az, ami esetleg egész poetikus hatást vált ki az utcai holdfényben, a leány egyéniségéhez nem illő a szoba sötétjében.

4. Nem szabad az ablakban megállni egyetlen pillanatra sem és így köszönni meg a kedves meglepetést. Másnap, a rendes látogatási időben, szabad erről már kedvesen csevegni és a fiatal úr értésére adni, hogy jól esett ez a figyelem és meglepetés.

5. Különösen nem szabad virágot lehajítani a fiatal urnak, hogy boldogan emelje föl, csókolja össze boros szájával és tüzze ki kabátjára. A virágadás egyébként sokkal komolyabb jelentőségű, semhogy arra az éjszakai szerenád percei alkalmasak volnának.

6. Szépen, csöndesen, szinte mozdulatlanul meg kell várni, amíg a szerenád elmulik. Semmi sem tart örökké és az éjszakai muzikaszónak is vége szakad. A fiatal úr egyszer csak ugyanis megunja a dolgot és utasítást ad a füstöképű bandának, hogy: gyereünk!

Inkább higgye azt, hogy szerelme tárgya nem is hallotta meg a „Csak egy kislány...“ szívből jövő dalolását. Hogy mélyen, nyugodtan és zavartalan aludt.

Annál jobban fog esni neki másnap, amikor a kis leány megszorítja a kezét és azt mondja:

— Köszönöm... nagyon kedves volt! (Folytatjuk).

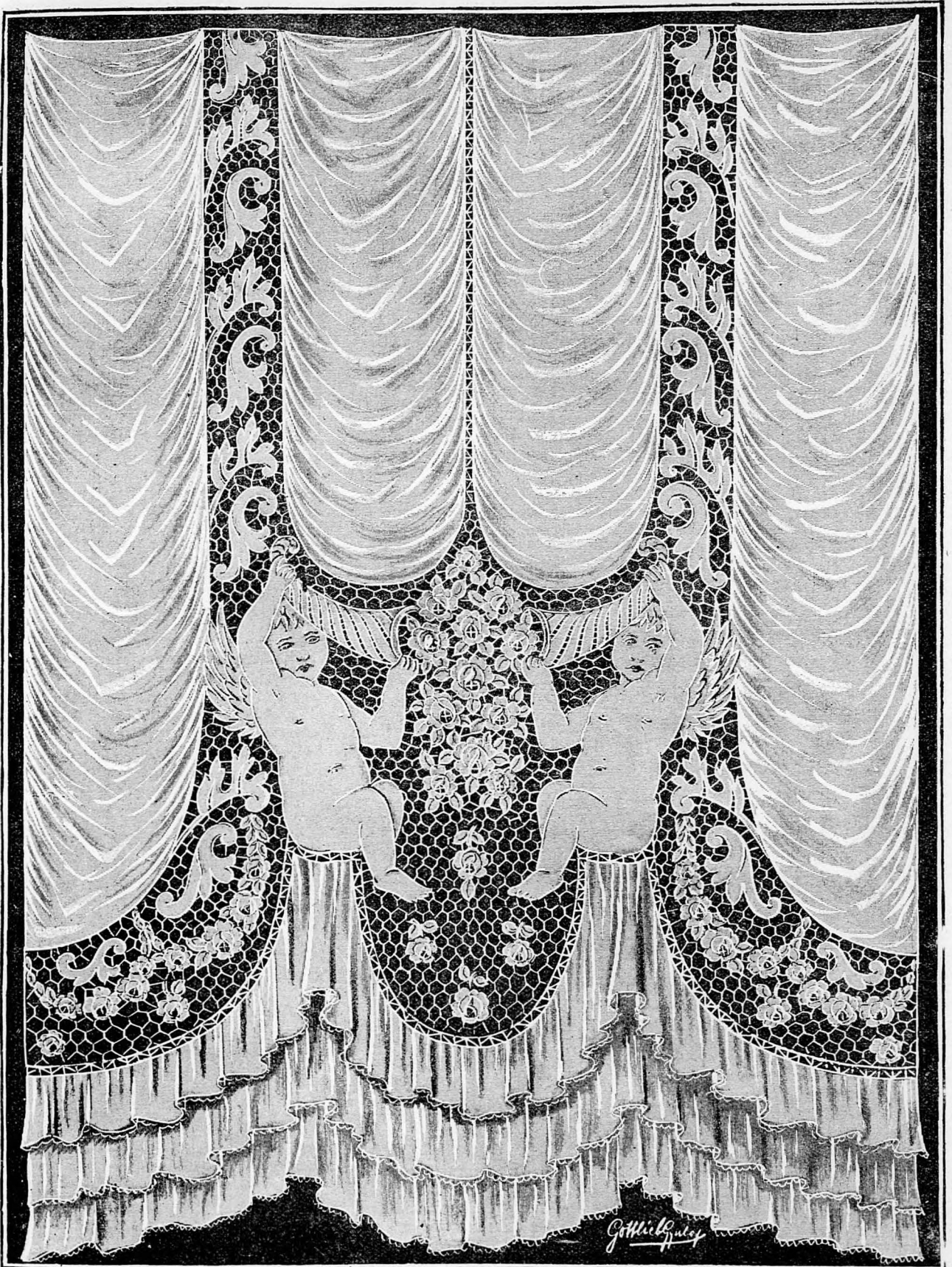
Virág-ének

Most kellene jönnöd!... Most: lázbokkrétán,
Most kellene jönnöd, hogy a szíved lássam!
Soha így nem égve piros számat gyűrni,
Minden bolondságom boldogan eltűrni!
Halovány orcámat kifősteni lázzal,
Talán igazsággal, talán hazug mázzal,
Most kellene jönnöd!

Est-ködök szitálnak vén házak falára.
Bús vágó-violának hajbólól a szára.
Tavaszi felé zökken az idő kordéja,
Vagy tán nincs is tavasz, ha hiszem is néha?
Hogyan is lehetne, mikor nem vagy nálam,
Mikor a szívenben jégkezü halál van,
S fojtogatja életem...

Ha most jöttél volna: pattanna az átok,
Halna a hazugság, mit a szívem rádfog,
De — nem jöttél!... Engem bús-magamra hagytál,
Hazudni nem jöttél és hűlet nem adtál...
Most már úgypis késő... Az Isten megáldjon,
Minden boldog álmod valóságra váljon
És — felejts el engem...

Erdődy Elek.

Mit főzök ?

Szeptember 11. Szombat: Reszelt tésztalevés tejfellet, borjúbecsinált, burgonyakroket, dinnye. *Vacsora:* Leleső virstlivel, sajt, gyümölcs.

Szeptember 12. Vasárnap: Paradicsomlevés aprólékkal, pirított kacsamáj uborkával, sült kacska sült burgonyával, uborka- és paprikasaláta, riporter-torta, gyümölcs. *Vacsora:* Hidegsült, vegyes kompót, rokfort vajjal, gyümölcs.

Szeptember 13. Hétfő: Sárgarépa-levés, marhagulyás burgonyával, kukorica, gyümölcs. *Vacsora:* Borjuvelő kirántva, tojásos körítéssel, uborkasaláta, gyümölcs.

Szeptember 14. Kedd: Pórélevés tejfellet és tojással, tökfőzelék, borjúves és egybesütve, müncheni szeletek. *Vacsora:* Zöldbab vajjal és morzsával leöntve, magyar sonka uborkával, gyümölcs.

Szeptember 15. Szerda: Tyuklevés kockatésztaival, főtt hus paradicsommártással, burgonyapüré, szilvás lepény. *Vacsora:* Gomba tojással, uborka, gyümölcs.

Szeptember 16. Csütörtök: Karfiollevés, töltött káposzta, kávépudding, gyümölcs. *Vacsora:* Párolt libameli, paprikasaláta, gyümölcs.

Szeptember 17. Péntek: Savanyu tojáslevés, turós- és almásrétes, kukorica. *Vacsora:* Haresa kirántva, karfiolsaláta, gyümölcs.

Szeptember 18. Szombat: Zöldséglevés, serpenyős rostélyos, paraj, piskótaterkeres. *Vacsora:* Körített liptói, császárhus, uborka, gyümölcs.

Szeptember 19. Vasárnap: Gombaleves csirkeaprólékkal, rántott csirke, petrezselymes burgonya, paprikasaláta, Éva almája krémmel. *Vacsora:* Tejfeles papirkás csirke galsuskával, vegyes gyümölcs.

Szeptember 20. Hétfő: Áttört hablevés, töltött paprika, alma pongyolában. *Vacsora:* Vaj, szalámi, zöldpaprika, gyümölcs.

Anyák!

Az orvosi tudomány legújabb megállapítása szerint a **gyermek szép fejlődése ahhoz van kötve, hogy táplálékában elegendő mennyiségben kapjon vitaminokat**, — melyeket a főzés elpusztít — és **kellő arányban kapjon ásványi anyagokat**. Bármily tápláló és gazdag a gyermek étkezése, ha ezek hiányoznak, a gyermek nem fejlődik, étvágytalan, sápadt, gyöngye. Ha azt akarjuk, hogy gyermekünk viruló egészséggel, piros-pozsgás arccal, végül, ha a gyermek zsenge szervezeteit a fertőző betegségekkel szemben ellenállóvá akarjuk tenni, úgy adjunk neki naponta néhány táblácskát, vagy néhány szem dragéet a kitűnő csokoládézú

ARNEA

vitamintápszereből

Ezáltal úgy a vitaminokat, mint a tápsókat a természet nyújtotta arányban és a legizletesebb, legkellemesebb formában nyújtjuk kicsinyeinknek — A legkiválóbb orvosok ajánlják

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában!

II. ORSZ. RECEPVERSENY.

Kávé-krém. Igen erős kávét főzünk és hűlni hagyjuk. Félliter tejszínből kemény habot verünk, 20 deka cukrot teszünk bele és annyi kávét, hogy erős legyen. Nyolc darab piskótát kockára vágunk. Veszünk egy formát, oldalát piskótával kirakjuk, azután beletesszük a kockára vágott piskótát és a kávé tejszínhabot. Ahol a forma záródik, vajjal megkenjük, hogy a víz bele ne mehessen, megszózzott jégbe ássuk, 2 óráig benne hagyjuk.

Kleinhempel Elemérné, Budapest.

Anna-torta. 28 deka cukrot, 10 tojás sárgáját habosra keverünk, adunk bele 28 deka mandulát, melyből egy maréknyit lehántva, hosszúra vágunk, a többi pedig héjas-tól megdaráljuk, 2 szelet csokoládét és 10 tojás habját. Lassu tűznél megsütjük s csokoládémazzal bevonjuk.

Kiss Kálmáné, Gödöllő.

Kávészeletek. Egy kanál zsírt, egy tojás sárgájával habosra keverünk. Teszünk bele 8 kanál poreukrot, 8 evőkanál tejet, citromhéjat, vaniliát, 8 kanál lisztet és egy kávéskanál szóda-bikarbonát. Összegyurjuk, felét elvesszük, teszünk bele kevés feketekávé, azután tepsibe rakjuk, még pedig alul a sárga, tetejére a barna tésztát. Ha kiszült, tetejére teszünk 2 tojásból vert kemény habot, melyet egy evőkanál poreukorral és két evőkanál őrölt dióval összekevertünk. Újra betesszük száradni és két ujjnyi szeletekre vágjuk.

Wesél Gézané, Nyáregyháza.

Csokoládé-torta. Tizennégy deka cukrot, 14 deka vajjal 5 tojás sárgájával habosra keverünk, teszünk bele 14 deka puhított csokoládét, 10 deka őrölt mandulát és az 5 tojás kemény habját. Lassu tűznél kisütjük, tetszés szerinti krémmel töltjük és tejszínhabbal bevonjuk.

Balla Györgyné, Sopron

Barátfüle réteges tésztából. Rendes rétestésztát készítenk és ha kissé pihent táblán kétfoknyi vékonyra kinyújtjuk, olvasztott zsírral megkenjük, hajtogassuk össze és ismét pihentessük 15—20 percig. Ezt ismételjük meg négyszer. Végül vastag kétfoknyira kinyújtjuk, lekvárral vagy turótöltelékkel megföltjük, mint a derelvet, 3-metszővel szétvágjuk és bő forró zsírban kisütjük.

Kelemen Andorné, Szeged.

Linzi pogácsa. Negyed kilo vajat, 14 deka cukrot, 25 deka lisztet, 20 deka héjazott mandulát és 2 kanál rumot veszünk hozzá. Mindezeket összegyurjuk, vékonyra kisodorjuk és pogácsaszűrővel kiszaggatjuk. Megsütjük, barack-izzel kettőt összeragasztunk és csokoládémazzal bevonjuk. Két hétig is eltarthatjuk.

Fekete Ferencné, Szolnok.

Csokoládé vagy kávépudding. Egy evőkanál vajból vagy zsírból és 4 evőkanál lisztből egész világos rántást készítenk, tejjel feleresztjük és addig főzzük, míg a lábastól elválik. Fővés közben adunk hozzá 2—3 szelet csokoládét, egy-egy kis csésze nagyon erős fekete kávét. Ha kihült, 6 tojás sárgájával, 6 evőkanál cukorral, kevés vaniliával habosra kavargatjuk és végül a hat tojás habját közé vegyítjük. Formába tesszük és háromnegyed óráig gőzben kifőzzük. Vanília-, csokoládé- vagy kávé-sáddalval fálaljuk.

Barna Balászné, Miskolc.

Hasznos tudnivalók

Porcellánragasztó. Egy diónyi darabka friss turót, ugyanakkora darab meszet és egy negyed tojásfehérjét késsel jól összedörzsölünk, hogy egészen sima legyen. Ezzel a porcellánt összeragasztjuk s ha esetleg szénes az eltörött tárgy, szépen utána festjük és észre sem vehető, hogy ragasztva lett.

Zöld fű- vagy gyümölcsfoltot ruhából úgy veszünk ki, hogy a pecsét helyét aludt teje áztatjuk. Ha 12 óráig bent hagyjuk és utána kimossuk, a foltok szépen eltűnnek. Megsárgult fehérműt is, ha aludt teje áztatunk, visszanyeri szép színét.

piritott zsemlyekockákat teszünk.

Előétel. Magyar pástétom 6 személyre. Jó erős husleveset főzünk, a zsirját teljesen leszedjük. Egy liter levesbe teszünk 25 lap zselatint. Ha elfőtt, 3 tojás fehérjéből habot verünk, beletesszük és habverővel jól elkeverjük. A tűzhely szélén lassan egy félóráig főzzük. Szitába szalvétát terítünk és ezen átszűrjük és egy szép formába öntünk belőle két ujjmagasságnyi és jégre állítjuk. Ha megkeményedett, teszünk a formába kockára vágott sonkát, kemény tojást, szardiniát, sült libamájat, fogolyt a melle husát és puhára párolt borjухust, úgy, hogy a forma tele legyen. A jégre állítjuk és annyi aszpicot öntünk rá, hogy egészen csordultig legyen. Ha a jégen megkeményedett és tálnai akarjuk, egy pillanatra forró vízbe mártjuk és tálba borítjuk. A levest, ami nem fért bele, más edénybe öntjük és tálaláskor összeaprítva, a tál köré rakjuk.

Körítés. Öt tojást egy tányérba felütünk, keverünk hozzá 5 kanál tejfölt, sót, kevés snidlinget finomra vágva, egy lábosba 2 kanál zsírt megforrosítunk, a keveréket beleöntjük és átsütjük. Deszkára kiborítjuk, kockára felvágjuk, reszelt sajttal behintjük és azonnal tálaljuk.

Szerbgulyás. 30 deka rizsát megmosás után forró vízzel leöntünk és pár percig állni hagyjuk benne. Egy pecsenyesütő tepsi vastagon zsírral megkenünk, a víztől leszűrt rizsát egyenlően elhintjük benne s tetejét megsózzuk. 5 darab zöldpaprikát karikára vágunk és 4 darab szép, érett paradicsomot kettétörve, a rizsára rárakjuk. A szükséges mennyiségű disznókarajt kiverjük, megsózzuk és egyenkint a tetejére helyezük, leöntjük fél liter jó tejfellel és sütőbe tesszük. Ha a hus teteje megpirult, megforgatjuk, hogy a másik oldala is pirosodjék, a rizst azonban nem bolygatjuk. Mire a hus megsült, a többi is elkészül és abban az edényben tálaljuk, amelyben sült.

Sonkával töltött borjuszetet. A szép borjuszeteket megmosunk, vígyázva kiverjük, hogy lyukat ne kapjanak, gyöngén besózzuk. Finomra vágott sonkát kevés tejfellel benedvesítünk, a borjuszetet felét vastagon kenjük be vele, a másik felét hajtsuk rá, széleit szalonnával spekljük meg, hogy a vagdalék ki ne jöhessen, minden egyes darabot lisztbe mártunk és forró zsírban mindkét oldalát szép pirosra megsütjük. A levéhez egy darab vaját és egy deci tejfölt adunk és a felforrás után a kitalált husra öntjük. Burgonyapürével, rizzsel vagy makarónival körítjük.

Citromos hal. A halat megtisztítjuk, belsejét kivesszük, kimossuk, bőrét mindkét oldalon sűrűn megmetszük és belisztezzük. Vajban megpirítjuk s ha megsült, a vajat leöntjük róla, helyébe friss vajat teszünk és egész világos barnára megpirítjük. A halat egészben helyezük a tálra, egy citromnak a belét szeleteljük fel és rakjuk rá egyenként a szeleteket, hintjük meg egy kevés zöldpetrezselyemmel és öntsük végig a világos barnára piritott forró vajjal.

Fojtott fácán. A fácánt megtisztítjuk, sütésre elkészítjük, megspékkeljük, sóval és finomra törött illatos füvekkel meghintjük, szalonnaszalvétákba bekötjük. A szalonnaszalvétákra sárgarépa, petrezselyemgyökérrel, vöröshagymával, babérlevéllel, egész borssal lábosba tesszük, fehérborral és

Háztartás

Leves. Egy fazék vízben sárgarépa és kalarábéval egy negyedkiló borjухust főzünk, ha puhul a hus megdaráljuk és tejjel szitán áttörjük. Vajjal gyenge, világos, rántást készítettünk, huslével felengedjük, a pürét betesszük, megsózzuk. Két tojás sárgáját diónagyságu vajjal a levesestálban elkeverünk és a levest ráöntjük. A levesbe

marhahusleveset öntünk rá, két órahosszáig pároljuk, a szalonnaszalvétákat leszedjük és vadhushoz szokásos mártással tálaljuk.

Szilvalekvár cukorral készítve. Szép, érett magvaváló szilvát bő fővő vízbe részletenként tegyük bele s ha megforgattuk, azonnal vegyük ki, hámozzuk le a héját, magvát szedjük ki és egy megfelelő nagyságu lábosban folytonos kavargatás mellett főzzük el jó sűrűre. Ekkor tegyük bele annyi porcukrot, hogy jó édes legyen és 15 pernyi főzés után üvegekbe öntjük és másnap lekötve, kamrába helyezzük.

Sárgadinnye cukorban. Jó keménybélű dinnyéből csak annyit vágunk ki, hogy a magja ne legyen benne, meghámozzuk, tetszés szerinti darabokra vágjuk, ecetes vízben kifőzzük és hideg vízbe rakjuk. Megmérjük s ugyanannyi cukrot, (de lehet egy kilo dinnyéhez 75 deka cukrot is venni) sűrűre főzzük, egy kilóhoz egy citrom levét belecsavarjuk, a dinnyét a cukorban jól felfőzzük és eltesszük. Utána való két nap a dinnyét kivesszük, a cukrot újból felfőzzük, a dinnyét beletesszük és háromszori felfőzés után üvegekbe rakjuk, a szirupot ráöntjük, lekötjük és gőzben kifőzzük.

Görögdinnye cukorban. Jó, érett görögdinnyét veszünk és a piros beléből 2 ujjnyi rajta hagyunk, zöld héját jól lehámozzuk, izlés szerint felvágjuk s épp úgy készítjük el, mint a sárgadinnyét, csak a citromon kívül vaniliát is teszünk bele.

Szilva ecetben. Szép, válogatott hamvas szilvát üvegekbe rakunk és forralunk vízzel kevert jó borecetet. Egy liter kevert ecethez negyed kilo cukrot veszünk, 1 kávéskanál szalicilt, 6 szem szegfűszeget, 2 darab fahéjat; jól felforraljuk s ha kihült a szilvára öntjük és lekötve eltesszük.

Paprika eltevése szalicilban. A paradicsomba eltett paprika, a paradicsomot annyira rossz ízűvé változtatja, hogy használhatatlanná válik. Ezért sokkal ajánlatosabb a paprikát külön eltenni. Egy 2 literes üvegebe 25 darab kitesztitött paprika szépen belerakva elfér. Egy liter vizet egy evőkanál szalicillal felfőzünk s ha kihült, a paprikára ráöntjük. Éveken át így eltarthatjuk.

A hús vasárnapi árusításának megengedése

Irta: Bubregh János dr.

Az utóbbi időben gyakorta tapasztalhatták az orvosok, hogy a szombatban megvásárolt és jégen nem tartott hús megbetegedéseket okozott. A meleg hatása folytán a hús bomlásnak indult és ez okozta a kisebb-nagyobb foku mérgezéseket.

Ha gondolkozunk e jelenség felett, akkor keresnünk kell a módokat, amelyek által javulás érhető el, s az nagyon egyszerű. Meg kell engedni, hogy a mészárosok vasárnap délelőtt 10 óráig árusíthassanak. Ezen engedmény nem utókérdés a vasárnapi munkaszüneten; nem ütközik semmiféle nehézségbe. Olyan természetes, mint ahogy annak tartjuk a vonatokat vasárnapi közlekedését is.

A nélkülözhetetlen üzemek nem ismernek és nem is ismerhetnek munkaszünetet. A közegészségügy pedig van olyan fontos, mint a közlekedésügy!

A vasárnapi húsárusítás megengedése a szegény néposztály érdekében szükséges, azok számára, akik nem rendelkeznek jégszekrényvel s így a szombatban vásárolt húst nem farthatják frissen.

Ma, amikor az egyének szervezete erősen legyengült, amikor az ellenállóképeség csökkenése folytán a szervezet fogékonyabb a megbetegedésekkel szemben, kétszeresen kell arra törekednünk, hogy a közegészségügyet minden oldalról erősítsük. Tudnunk kell ugyanis, hogy a nemzet élete az egészség alapzatán nyugszik. Azért pedig meg kell hozni nyári hónapokban olyan áldozatot, mint a húsárusítás vasárnapi megengedése!

Kézimunka

Rovatvezető és tervező **Gottlieb Gyula**, iparművész
IX., Mester-u. 13. Telefon: J. 156-22.

Hálószobánkat semmivel sem tehetjük bájosan kelvessé, mintha izléses kézimunkákkal feldisznítjuk. E célra hozunk lapunk mai számában egy, a legkényesebb izlést is kielégítő Bonna-Femme kézimunka rajzát, melyet olvasóink szíves figyelmébe ajánlunk. Mivel ismerjük olvasóinknak minden kézimunka ránti nagyfokú érdeklődését és tudjuk, hogy gondolatukat e téren nemcsak a szalonra irányítják, kedveskedni kívánunk a konyhaberendezés kézimunkával való ellátásáról is, melyet a II-ik ábra tesz szemléltetővé. Ezen kézimunka könnyű kivitele miatt, reméljük, tetszésre fog találni.

I. Bonne-Femme hálószobába 160/260 finom Richelieu-kivitelben. A roffolások tüllből, könnyű etaminból, opálbatisztból. A himzés francia tussorra készítenőd.

Előrerajzolva	350.000 K.
Teljesen készen	1,850.000 „
Szurt sablonja	100.000 „

Megadott méretben is kapható.

II. Izléses konyhakészlet erős, tartós pamutvászonból, szárítottással, fekete vagy komoly sötét színnel varrva.

Előrerajzolva 1 asztalterítő 85/120, 1 szenesládatakaró 75/100, 1 kredencterítő 60/120, 1 falvédő 65/100, 2 konyhaszéktakaró 65/65, 1 személtádatakadó 40/50, 1 kenyértérítő 45/45, szekrényesikok méret és mennyiség szerint, összesen	360.000 K.
Az egész konyhakészlet szurt sablonja	120.000 „

Mult számunkhoz

postatakarékpénztári befizetési lapot mellékeltünk mindazon igen tisztelt előfizetőink lappéldányaihoz, kiknek előfizetése folyó hó elsejével lejárt. Kérjük utólag is mélyen tisztelt előfizetőinket a lap zavartalan küldése érdekében előfizetéseik szíves megújítására. Tisztelettel

a kiadóhivatal.

BOLDOG LESZ

HA FEHÉRNEMŰT ÉS KELENGYÉT
„LUX“-NÁL VESZ

NŐI FEHÉRNEMŰ VARRODA ÉS HIMZŐDE
BUDAPEST, IV, VÁCI-U. 11/B

CREPE DE CHINE, LINON ÉS NANSUC FEHÉRNEMŰK,
ÁGYNEMŰK, TOVÁBBÁ TELJES MENYASSZONYI
KELENGYÉT HOZOTT ANYAGBÓL IS KÉSZITÜNK.
MEGHÍVÁSRA VIDÉKRE ÚTÁZUNK ÉS COLLECTION-
KAT VÉTELKÉNYESZER NÉLKÜL BEMUTATJUK.

KÉRJE AJÁNLATUNKAT VAGY ÚTÁZÓNK KIKÜLDÉSÉT.

SZOLID ÁRAK!

SZOLID ÁRAK!

Egy kis társasági pletyka

— Halló... — halló, — kezit csókolom, — nem, — nem vice, igazán nem. Ha az esetnek szem- és fültanuja nem vagyok, nem is hiszem el.

Egyik belvárosi kávéházban történt. Bejött egy idősebb ur, leült és szólt a pincérnek, hogy hívjon be egy hordárt. Mikor az öreg, vörössipkás az ismeretlen úrnál jelentkezett, az felmulatott neki egy napilapban megjelent apróhírdetést, melyet nyomban fel is olvasott.

— Elveszett egy értékes angora macska. „Tubica“ névre hallgat. A becsületes megtaláló háromszázezer korona jutalomban részesül. Cim: VII., Akácfa-utca 103., I., 14.

Mikor az illető ur az apróhírdetést felolvasta, így szólt a hordárhoz:

— Nézze. Ha maga diszkrét ember tud lenni, úgy mind a ketten állandó keresetre tehetünk szert. Az elveszett macska a feleségem tulajdona. Jól jegyezze meg, nóm boldondja ennek az állatnak. Ezt az üzletet minden hónapban meg fogjuk ismételni, mert tudja, a feleségem spórolós asszony és nagyon szűken szabja ki a zsebpénzemet. Így gondoltam tehát egy kis mellékkeresetre szert tenni.

Az öreg hordár csak bólogatott a fejével, majd megszólt:

— Jól van, jól, nagyságos uram, de hol van a macska?

— Csak türelem, barátom, — s ezzel felöltöje alá nyult, egy szatyrot vett elő, melyből egy kedves kis macskafej kandikált ki.

— Öregem, ezt a macskát most szépen elviszi a feleségemhez, ott azonnal megkapja a háromszázezer korona jutalmat, melyből százezret megtart magának, a többit elhozza ide nekem. De nehogy eláruljon, mert akkor a további üzletnek fuccs.

— Lássá, nagyságos asszonyom, kezit csókolom, a pesti kikapós férjek már ilyen módon is szert tesznek zsebpénzre!...

Most pedig hadd mondjam el, milyen események foglalkoztatták a társaságot az elmúlt héten.

Szemző Aglae alapítványi hölgy, lapunk lelkes előfizetője, San-Remoba utazott. — R. Reissmann Gizella, a 'u-
daik kedvenc festőművésze, Dijonból értesített, hogy Belgiumban és Franciaországban sok értékes anyagot gyűjtött munkáihoz. — Mária-Krisztina özvegy spanyol királynő Zita királynénál volt látogatásban Lequietióban. — Hubcy Jenőt a Fehér Rózsarend I. o. keresztjével tüntette ki a finn kormány. — Lukács László családja a Semmerinjen nyaralt. — Radziwill hercegnő hosszabb ideig üdült Luzernben. — Cserevnyák Károlyék Balatonalmádban, herceg Astuto Györgyné Szatmár vármegyében, Péterffy Elemérék Scheveningben töltötték a nyarat. — A személyi hírek csoportjába tartozik két kedves hymen-hír is. Horváth Pici előfizetőnk és Gayer Endre, mult hó 31-én tartották esküvőjüket a nemesdömölki evangélikus templomban. — Fényes esküvő színhelye volt a hódászi r. kath. templom, hol bicskei Komoróczy Arankát vezette oltárhoz nádudvari vitéz Kiss Lajos szolgabíró.

Azt hiszem, Nagyságos Asszonyom, közléről érdeklő az a hír is, hogy száz magyar nemes család gyönyörű értékes magyar ajándékkal lepi meg Ottó királyt. A Magyar Állam Gépgyár műhelyében féltő gondnal készítették elő a meglepetésnek szánt legmodernebb Magomobilt. A kocsinak nemesak konstrukciója, hanem kiállításának gazdagsága is kifejezi azt a nagy szeretetet, mellyel a pompás automobilt gondos kezek előállították. A kocsit egyesíti magában az autó-építő technika összes modern újításait. A gépet előreláthatóan C. C. Friese főmérnök fogja kivinni Lequietióba.

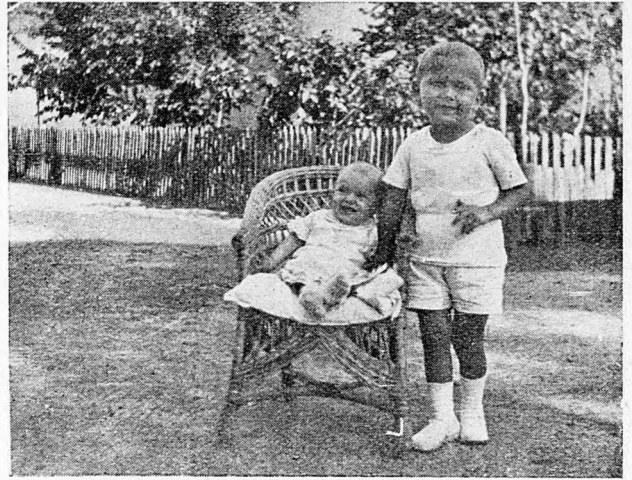
Fájdalom, bennünket szomorúan érintő halálhírt is

Szalomonban mindenki elsajátíthatja a szabászatot és ruhavarrást a legrövidebb idő alatt. Igen csekély díjazásért saját ruháit felügyelem mellett megvarrhatja. Hozott anyagból izlésesen és olcsón dolgozom
VIII., Baross-u. 77., I., 7. REINITZNÉ, szabómester.

kell hoznunk. Schwéda Károlyné, lapunk nemes szívü előfizetője, ki Mátészalkáról költözött le Pest-Sashalomra, hirtelen elhunyt.

— Halló... halló... Nagyságos Asszonyom, kérem, figyeljen már ide, mert ilyen jól sikerült leányzöktetésről még soha életében nem hallott. És van még egy más érdekessége is ennek az esetnek, az, hogy olyan titokban tudták tartani egy hétig, hogy senki sem beszélt róla. Na, de most aztán annál nagyobb erővel indult meg a pletyka. Történt pedig Szent István-napján a következő kis eset:

K. P. 23 éves, szőke, kedves, elkényeztetett fiatalember, a Lipótváros egyik közismert előkelőségének fia, a család erélyes tiltakozása ellenére is lángoló szerelemmel siettetett egyik kényszeregyzeséges nagy cégtulajdonos leányával, M. P. kisasszonnyal szemben. A fiatalok hiába próbálkoztak ezerféle trüffel, a családfők nem engedtek a nygyvennyolcból s ragaszkodtak saját kiválasztottjaikhoz. Erre aztán a két szerelmes gondolt egy merészet s elhatározták, hogy egyszerűen megszöknek. A fiu — nagyon gondos, figyelmes fiatalember, — a Hűvösvölgy egyik intim villájában kibérelt egy lakást s csomagjait előre kiküldte a papa autóján. A soffört — természetesen — beavatta titkába. Szent István napján azonban ő maga vezette az autót, hogy még a sofför se láthassa, miként repül szerelmével az igaz boldogság felé. Megállapodás szerint este félnyolckor három hosszú és két rövid túlkölés jelentette a leánynak, hogy a lovag a Visegrádi-utca sarkán várja egy autóval. Egy-két perc és a Lipót-körut egyik kapuja alól elegáns fiatal leány szaladt ki a várakozó kocsihoz. A kisasszony nagyszerű autókorsztiümben volt, fején mélyen ülő sapka s az óriási prémes védőüveg szinte az egész arcát eltakarta. Gondolkozás nélkül beugrott az autóba, amely máris repült vele a Margithid felé. De — s ez senkinek sem tűnt fel — nem a sofföröző fiu mellé, hanem éppen a háta mögé ült ő nagysága. Ha nem is repültek sólyomszárnyon, azért örült iramban rohantak s bizony akármelyik rendőr felírhatta volna a szerelmes hőst gyorsajtás miúit. Végre aztán megérkeztek a kibérelt puha fészekhez. A leány előre szaladt, a fiu utána s barátunkat a szoba ajtajában már várta is tárt karokkal — a saját papája, a lány papája, hátrábl a leány és mellette egy ismeretlen hölgy elegáns autókorsztiümben. A fiu először elvörösödött, majd elsápalt s a következő pillanatban már az összes nemzeti színeket végigprodukálta, de mégsem tudta kiokoskodni, hogy tulajdonképpen mi is történt. A papája azonban — nagyon jószívü ember — megmagyarázta neki, hogy a sofför árulta el a tervet bosszúból, mert nem vihette ő a szerelmes párt. A többi aztán magától jött. Sőt, még a leány is belement a játékba, mert az öregek — mégis beleegyeztek a házasságba. A megszöktetett leány szerepét pedig szívesen eljátszotta — az új szobalányuk. A vége az lett a kirándulásnak, hogy az egész társaság együtt vacsorázott az August-pavillonban s karácsonykor megtartják a hivatalos kézfogót. Engem már meg is hívtak azzal a kikötéssel, hogy erről a kirándulásról senkinek sem szabad szólnom. Én megígértem s a szavamat állom is, — kezét csókolom.

Raffay Mártinka és Lacika, Pereg. (Apuka felvétele)

Szövetségi híreink

Visszaérkeztek a ráckevei Koronauradalomból a Magyar Nők Szentkorona-Szövetsége által ott nyaraltatott gyermekek. Hetvenöt gyermek; egészségesen, meghízva, piros, ragyogó arccal, vidám életkedvvel, csillogó szemekkel. Az a néhány hét, mit ott töltöttek, csodát művelt. A sápadt, vérszegény gyermekeket visszavarázsolta valódi nívóltukba a jó levegő, a jó ellátás és a szeretetteljes bánásmód. Eleven, pajkos, vidáman kacagó kis leánykák raja özönlött ki a kocsikból, egy pillanat alatt ellepték a perront és boldog nevetéssel repültek várakozó szüleik karjai közé. Az ünnepélyes fogadtatás így bizony elmaradt. Pedig a szövetség igazgatója, Taszler Béla, ki fáradhatatlan buzgalommal szervezte meg és váltotta valóra az egyesület ezen nyaralási akcióját is és Istvánffy Gyuláné alelnöknő, ki ebben a fárasztó munkában szintén szívvel-lélekkel vett részt, ott várták őket a ráckevei helyiérdekű állomásán.

A Szövetség, ha helyiségei renoválása befejezést nyer, szeptember hóban egy uzsonnadélután fog rendezni a kicsinyek számára, mikor alkalmuk lesz megköszönni a Szövetségnek és a vezetőségnek azt a néhány boldog hetet, melyet Ráckeevén tölthettek.

A Szövetség helyiségeinek renoválását Taszler Béla ügyvezető igazgató irányítja a nála megszokott eréllyel és körültekintéssel, hogy a szeptember 15-ét követő első esőtörtökön, mikor — most már saját helyiségeikben — az első rendes összejövetelt fogják tartani, minél nagyobb otthonosság és kényelem fogadja a Szövetség hölgyeit.

A vidéki szervezés előkészítő munkái is annyira előrehaladtak, hogy október hó folyamán a vármegyei székhelyeken is meg lehet már tartani az alakuló gyűléseket.

GYERMEKEKNEK

Tanító bácsi nevenapjára

A sok gyerek helyett
Most beszélek én,
A drága tanító bácsi
Neve ünnepén.

Fának kell eső,
Lombnak napsugár,
Ezért van, hogy a jó gyermek
Iskolába jár.

Te vagy oktatónk,
Te vagy mesterünk,
Édes jó szülcünk után
Téged szeretünk.

Te vagy az eső,
S te vagy a napunk,
Te tanítasz minden szépre,
Reád ha hallgatunk.

Kis szívünkben most
Egy imádság ég:
Drága, jó tanító bácsi,
Aldjon meg az Ég!

Színházi levél

Nagyságos Asszonyom,

ugy látszik, a szezon jól indul, a színházak nagy nekikészülődésének mégis csak meg lesz az eredménye. A Városi Színház nyitotta meg a sort az Ember tragédiájának felújításával, a Magyar Színház ráduplázott Sebestyénre s eredeti magyar bemutatót adott (Berky Lilinek szenzációs sikere van a Bazsarózsában), most pedig a Vigszínház Victorin Sardou színművét, A szokimondó asszonyt újította fel. Mindjárt hozzátehetem azt is, hogy szép közönség-sikerrel. És itt az új közönségre gondoljon, Nagyságos Asszonyom, arra az újra, amelyik csak hírből és fotográfából ismerte például Blaha Lujzát.

A Vigszínház előadásának volt azonban egy pár érdekessége. Először is újra bebizonyosodott, hogy hiába szidják a régi szerzőket, az igazán jókat és kiválókat, mert azoknak a darabjai még ma is frissen, elevenül hatnak és az új, modern szerzők erőszakos akarnokoskodásai a régiék nagyszerű ötletei mögött messze elmaradnak. De bebizonyosodott az is, hogy a régi darabok előadásához okvetlenül kell tudni — játszani.

Fedák Sári Madame sans gêne-je teljesen egyéni alkítás. Annýra egyéni, hogy sok helyen még a szöveget is „helyesbítette.” Fedáknak nagyszerű humora és határozott komikai tehetsége van, remekül pereg is a nyelve, de ez még nem elég Madame sans gêne alakításához. Mert — s ezt valljuk be — inkább volt egy kiöltözött magyar parasztemenecske Kukoricza Jancsi legénykedésekkel, mint Sardou Hübscher Katája, akiből később Danzigi hercegnő lett. Blaha Lujza speciális művészete, biztos közvetlensége mennyivel igazabbnak és életerősebbnek formálta meg ezt az alakot. Törzs Jenő Napoleonjáról sem lehet sokkal több jót mondani, mint Fedák alakításáról.

De el kell még mondanom valamit éppen most, a szezon elején Nagyságos Asszonyomnak a főpróbákról. Mert itt hiba van a kréta körül. Az a közönség, amely távol áll a színházak világától, valami ragyogó, misztikus dolognak képzelet el a főpróbát, pedig az semmi egyéb, mint egy csomó, színházzal és művészettel semmiféle közösségben nem élő ember felvonulása. Egypár kritikus, író, színész és művészember van csak a főpróbán, de azonkívül aztán a barátom barátjának barátjának jóismerőse unokarokonának szomszédos albérlő sógora alapon ott van a borbély, a fodrász, a búr, a búrkalappal, a pedicure, a manicure s a gőzhomorú köszörüldé tulajdonosa az összes masanódlányokkal és nincs ott a józan kritikával rendelkező, intelligens közép-osztályiak, — amelyikből kikerül az igazi színházi közönség. — talán egyetlen képviselője sem. Már pedig a színházak — ha igaz — a reklámért csinálják ujabbán a „nyilvános” főpróbákat s éppen ezért nem tudjuk megérteni, hogy milyen reklámot várnak például az éjszakai élet közismert alakjaitól, vagy egy csomó más, hozzá nem értő embertől, akik minden főpróbán ott vannak, de talán még azt sem tudják s nem is igen érdekli őket, hogy mi köze van egy mozónőnek a danzigi hercegnőhöz és egyetlen megjegyzéssel elintézik Neipperg gróf szerelmét: mondd már, hogy tetszik neki! De tapsolnak, mert az hozzáértést bizonyít, lelkesednek a művésznőért, mert ez a divat, s előadás után megelégedetten állapítják meg Madame sans gêne-ről, hogy: tudod, olyan cukki volt.

Sajnos, ma legelőször ilyen egy „nyilvános” főpróla.

Kézscsik!

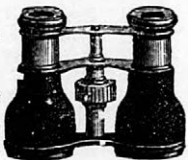
Kadarka.

CALDERONI és TSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1.

Látcsövek, szemüvegek, orrosipetők, Zeiss és Görz-üvegekkel. Barometerek, hőmérők.

A ruhák regénye

A boldog asszonyoknak nincs regényük!

Egy nagy íróé ez a megállapítás, aki nagyszerűen ismerte az életet, a nőt és a regényt.

Gondoljanak csak a világirodalom nagy női alakjaira. Azt a dicsőséget, hogy az író átvitte őket a klasszikus halhatatlanságba, szemüknek mennyi könnyével, szívüknek mennyi vérhullásával, lelküknek mennyi sajtó fájdalommal, egész életüknek mily keserves kálváriajárásával fizették meg.

Vagy vegyék kezükbe, szép olvasónőim, a napilapokat.

Ami érdekeset, regényszerűt asszonyokról olvasnak bennük, azon mind vér piroslik, könny ragyog és tragédia sötétsége borong.

A boldogság hírei sohasem szenzációk. Egy-egy hymenhir a két boldog emberen kívül egy egész kicsinyke kört érdekel többnyire, de hogy azok regényesek volnának s izgalomba ejtenék a világot, arról beszélni — ugy-e — nem lehet?

Bár számomra kilehetetlen az a nagyszerű élmény, amint ezer és ezer bájos és okos női fejecske hajol kedvenc lapjának e *cikke* fölé, — amelyet megírom ezuttal nekem jutott a szerencse, — mégis érzem, hogy a sorokon végigpillantó szemekben az ellentmondás kicsiny manói icselkednek.

Óh, tudom, érzem én ezt. Önök, hölgyeim, a művésznőkre gondolnak, akikről annyi érdekeset írnak meg a lapok.

De hát, boldogok-e ők?

Istenem! Én alig hiszem.

Hírnév, dicsőség, elismerés, kincs juthat azoknak, akik a nyilvánosság bármelyik nagy színpadának reflektorfényben tündökölnék, — de a boldogság szelid és derűs mécsfláng, amely az otthonok és a szívek vesztatüzeként ragyog és — melegít.

És hát a ruhák? Mi van a ruhák regényével?

Mi célja van vele az Önök krónikásának?

Kiderül mindjárt.

Emlékeznek-e még — óh, hogyne emlékeznének tapasztalatból, vagy hallomásból — a béke aranyidejére?

Akkor a ruháknak csak jelentőségük szerint volt regényük, lényegükben már alig.

Az első áldozás angyalokszötte habkontöskéje a hajnali álom szímboloma volt, a menyasszonyi ruha egy rózsás, tavaszi regény boldog beteljesülésének volt jelképe s a gyászruha a fájdalomé.

A többi ruhának azonban csak ára volt; regénye nem.

Boldog és nyugodtéletű emberek boldog ruhái voltak ők.

De aztán jött a háború és mindaz a borzalom, ami utána jött elkvártélyozta a boldog és nyugodt, derűsen a jövőbe néző emberek hajlékaiba a gondot, a lemondást, a nélkülözést.

A legszebb
női kalap
különlegességek.

•
Állandó
dús raktár.
Jutányos ár!
•

Mme ELEK
Budapest,
IV, Párisi-utca 1.
Váci-utca sark.

És ahogy ezek a komor és fakó vendégek állandó lakói lettek a megcsönkített, ezer sebből vérző szerencsétlen országnak, a ruháknak regényük kezdett lenni.

— Ez aztán igazán nagyszerű ruha! Képelem, jó borsos volt az ára...

— Hát bizony, fizetni kellett érte. De voltaképpen okos befektetés volt. Vendégeskedésre, tudod, mostanában nara telik, hát eladtam egy aukción a meissenai szervicünket. Aból vettem s a gyerekeknek is jutott belőle egy-egy ruhácska. Nagyon kellett már nekik. Szörnyen kopottak voltak szegénykéim.

És kialakult a ruhák regényének irodalma.

Elevenen, el-elakadó szóval, könnyes szemmel, olykor elpirulva, néha sóhajtás bus melodramájával kísért regényei a ruháknak egészen elsokasodtak e keserves hét szűk esztendőben a szegény magyar földön.

Szomorú, lemondó, gondokkal küzdő, szenvedések keresztje alatt görnyedő emberek érdekes, de tragikus történetű ruhái ezek a maiak.

Óh, adjad már nékiünk, Istenkénk, azt a boldog örömet, hogy érdektelen üzleti portéka legyen a ruhánk, amelynek csak ára legyen ismét és ne — regénye.

A regényhős ruhák keserves korszakát távoztasd el már mitőlünk mindörökre.

„Legyen ugy, mint régen volt!”

Palásthy Marcell.

Innen-onnan

Közlő: *Mók Erenenés*.

A teve öt éves korában már teherképes, munkabíró, de csak huszonöt éves korában éri el erejének teljességét. Átlagéletkora negyven év.

*

Portugáliát azelőtt Lusitániának hívták. Mostani elnevezését a mai Oporto városának régi nevééről: Port-Callo, kapta.

*

Victor Hugo világhírű művében, a „Nyomorultak”-ban van egy mondat, mely száz sorból áll. A Waterloo-i csata leírásában egy ötvensoros mondat szerepel.

*

A japán férfiak készítik a legfinomabb tűmunkát. Csak az orosz asszonyok versenyezhetnek ebben velük.

*

Az első selymet 2600-ban Kr. e. egy kínai császár felesége készítette. Aristoteles 350-ben Kr. e. említi először a selyemszövetet a görögöknél. Szieliában a XII-ik században kezdtek gyártani s onnan került Itáliába, Spanyolországba és Franciaországba ez az ipar. Angolországban csak 1604-ben kezdtek gyártani a selymet.

*

Az eszkimóknál előre kell fizetni az orvosi költségeket, de ha a beteg nem gyógyul meg, az orvosi tiszteletdíjat vissza kell adni.

*

A legrégebb angol festményt Chancer festő 1380-ban festette.

*

Az elefánt csak öt órán át alszik, többre legfáradtságosabb munkája után sem képes.

Egyedül.

— Hitomaro. —

Aranyfácán rikolt a fák alatt;
az ablakon bereng a rét szaga.
Magam vagyok: hiába vártalak —
be lassan múlik most az éjszaka.

Napoleon

— Regény. —

Irta: Buchwald Andor

VII.

Aztán pihenni hagyták. De idegei már kívánták az izgalmakat; úgy mint társai, de tán mohóbban, ő is a bor, kártya nyújtotta élvezetekkel pocékolta napjait, rontotta fiatal testét.

S a vad harcok látása, sebesültek kinlódása, fájó, nyugtalanító érzései között, mikor gyengéd anyai szív, puha asszonyi kéz sehol, még álmában sem nyult feléje, vadul, nő-asszony iránt izgatták képzelődései.

De ez elérhetetlen volt. Csak bánatos versekben sirta el lelki vágyódásait. S egyik barátja egyszer olvasva egy ilyen hadi versét, szinte önkéntelen felkiáltott, hisz te második Reviczky vagy!

S akkortól fogva nem irt, a kíváncsiság hajtotta megismerni a költőt s azon keresztül önmagát!...

... Végre vége felé járt a háború; itt, az ő frontján omlott össze minden. Világot megrendítő győzelmek után a csufos bukás. Ugy sétált százezer lársával a fogságba. Az arca szégyenpirban égett, majd halvány volt, mintha belegség kinozta volna. S valójában beteg is volt, de ő még nem eszmélt erre, a maga baját még nem érezte, de valami sejtetem már élt benne, hogy mindennek vége... vége. Talán neki is, talán a többi magyar fiuknak is... itt is, ott a távolban is, a hegyek koszorúza kicsi országban is! Hisz oly könnyű elveszteni azt, ami van, s olyan nehéz visszaszerezni, ami volt, de elveszett... Lehajtott fejvel bandukolt lársaival a citrom, a narancsfák hazájában... Ott, miután már mindennek vége volt, senki sem gondolt rá. Járt, kell szabadon a falu határában, ahol barakjuk állott, mivel haza nem vágyódott; költője és esetje közt osztva meg idejét, egyikből bánatos lemondást, a másikkól a tehetsége révén, enyhítő vigaszt merített. S most már alkalom nyílt a kalandra, futóméltatlan csapongásokra kívül, hol, mindegyre ment...

Ugy mint költője mondta:

„Keserűt nyeltem, óh, gyakorta,

De jött rá mindig édes íz:

Nem minden könnyem hullt homokra...

Szerettem is, szerettek is.”

Talán maga sem vette észre, hogy órák hosszat ült a szikla fokon, hogy amíg gondolatai végig repülnek multjának kiemelkedő mozzanatain, a nap csendes, téli estére hajlik. Mint a fénysugarak az éjszakában, lelki szemei a multban ide-oda tévedeztek, keresték a szép emlékeket, de arca elkomorult, mert hányt-vetett napjainak, titokzatos jelenének szomorú előfutárjait látta sivár ifjúságában, árva gyermek éveiben.

Igen, ha őt is olyan óvó, védő, bársony kezek vezették volna, mint a szőke kis Gyurkát, ma ott a kanyargós szőlőutakon, s ha azok a beteg lázas kezek nem hanyatlottak volna le oly korán az ő szőke fürtjeiről s tovább kísérték volna a meredek utakon, a sikamlós partokon, hol az ifju bekötött szemmel halad, akkor talán ma boldogabb volna, talán ifjúsága elpazarolatlan tüzetől hevülve tudna örülni a látomány-nak, mely így is felkavarja lelki nyugalmát, új örömeiket, vágyakat és célt nyújtva szemei elé...

Egyszer Blanka fekete haja, ringó lépte, jókedvű, de kimért mosolya tünt fel előtte, de ismét megszorította torkát és szívét a könnyelmű szerelmek emléke, a sejtés, hogy testileg, lelkileg beteg. Mi lett volna a fiatal bátor katonából, a Napoleonnak elnevezett ifjúból, ha bátorságát, önfeláldozását, az otthon féltése

és büszkesége sarkalták volna és jutalmát, biztatását egy anyakéz simogatása, egy anyai csók melege, egy anyai könny tüze is fokozta volna.

Napoleon úgy érezte, hogy a korán elhunyt anyjával temette el boldogságát is. Eddig nem tudva ezt, csak ürességet érzett maga körül, most már kezdte sejteni, midőn az életet maga előtt látta, de ahhoz az anyai kéz előkészítő munkája hiányzott. Az anyai kéz, az anyai szó... világokat kormányzó két erő, nemzeteket fenntartó két hatalom. Ameddig az anyák erősek, tiszták és fenkölteek, amíg nem sajnálják vérüket a magzataiktól, amíg ott ülnek velük a porban, amíg joltot raknak — ha kell éjjel egy kabátra, amíg elviszik gyermekeiket egy ünnepi istentiszteletre, vagy ajátosságra, amíg titkon könnyeznek, de nyíltan fejet emelve tudják mondani: ez az én fiam, addig nőnek a jó katonák, nevelődnek a jó férjek, apák, a dolgozó emberek. A hű asszonyok, a gyermekeiket a cselédekre hagyó utcai dámák, kopsorsóban nyugvó anyák gyermekei mindig árvák, mindig szerencsétlenek az élet küzdelmeiben.

Mert Napoleon tudta, hogy a nevelő, vagy mostoha apja gazdag, hatalmas ur. Asztalukra fényes terítéken hordták a szakács ételeit, de nem kérdezte az édes anyja: szereted-e fiam, — ha beteg volt — az anatómiát keresztül-kasul tudó apa egy-kettőre talpra állította, de az anyai kéz lázát nem leste, imájába nem foglalta. Az üzletek fényes kirakataiból kapta ruháit, de a ráncokat anya kéz nem simította el s lépteire nem rígyázott senki.

Ha csak most, legalább most volna édes anyja! Az az ő kezébe tenné annak a fiatal leánynak a kezét, aki segítene neki a magasba felemelkedni.

De miért e csüggedés? villant fel egyszerre lelkében az erő, agyában a gondolat.

Nem voltam-e nyertes eddig mindenütt?

Éppen öt nem tudnám megnyerni, akít tiszta szível kívánok, átszellemült érzések melegével? Felugrott és barátait látta maga előtt.

Azok kacagtak, egyre kifogyhatatlanul kacagtak rajta.

*

Már benne voltak az éjszakában, régen letették a kártyát, kifáradtak az ivásban. A nőkről folyt a szó.

— Látod Napoleon, szólt az egyik barát, te igen hebehrugyan fogod fel a dolgot. Amikor egy harangozó szeretőjéről, egy falusi virágszárlóról van szó, utána vedd magadat, úgy szaladsz, mintha legalább is mátkádat akarnád megszerezni, mikor egy utcai kalapot, egy jó ruhát látsz, elveszted az eszedet s a bátorságodat...

— Kérlek benneteket, ne beszéljünk erről!

— Jo, hátha olyan szentimentális vagy, majd mi próbálkozunk meg önagságával.

— Megtiltom az ilyen beszédet! — szólt ingerületen Napoleon s lecsapott az asztalra.

— Nos, én fogadást ajánlok, hogy többre méggy pesti hölgyekkel egy hét alatt, mint Angelikával; ez nem fog a toronyba szaladni.

— Gondolod?

— Tudom!

— Hát mit tennél a helyemben?

— Nemesak a helyedben, de amogy is, — vitatkozott a felhevült barát. Udvarolnék, sétálnék, körülötte forognék addig, míg vagy-vagy. — Elméletileg akarod eldönteni a tisztességét? nevetett a másik jóbarát szintén.

— Napoleon, itt az alkalom, nemes vadat is lássunk már hálódiban! Könnyű volt a szegény, buta falusi kis libáknak elcsavarni a fejét. Most, most mutasd meg mit tudsz!

— Megmutatom! kiállott rekedten Napoleon, s újból az iváshoz fogtak; s felhevülve folytatták a kellemes, idegeket ingerlő borközötti beszédet...

*

Boldog örömmel ölelte magához a következő napok egy reggelén Rónayné Blankát.

— Igy van ez már minálunk, mikor az egyikünk sir, a másik nevet. Képzeld, az uram úgy el van keseredve, levelében csak úgy tüzel Kormos ellen. Már nem türi sokáig a dolgot; azt írja, hogy provokálni fogja s megírja neki istenigazában, hogy egy család boldogságának a felforgatója. — Mintha szegény Kormos nem a legjobb szándékkal s nem épp az ő kérelmére küldött volna ide. Na most hadd szenvedjen egy kicsit. Blanka örült Rónayné jókedvének s mindjárt el is készülték a nap programjával. Délelőtti sétájukat végezték. Rózsás színben voltak, gyönyörű idő volt, s öltözkükükhöz alkalmazkodott. Rónayné ibolyát vett mindkettőjüknek s hangos csevegés közt kóboroltak az enyhe dombok lejtőin.

— Nagyságtok észre sem veszik a szegény embert, szólalt meg egyszerre Napoleon, amint elhaladtak előtte. Egy bokorral sűrűn körülvett cseresznyefa alatt ütötte fel tanyáját.

— Oh — ön az — üdvözölték szívélyesen a nők.

— Napoleon bácsi, Napoleon bácsi, — kiáltozott Gyurika körülgrávla a fiatal tisztet; — mit tetszik csinálni?

— Most festek éppen — Gyurika, — jöjjön nézze csak meg, s a hölgyek felé fordulva, mentegelve mondtotta:

— El szabad egy kicsit rabolni?

— Nem engedjük — felelt Rónayné nevetve, hanem inkább mi is megnézzük a munkáját. Amíg a cseresznyefához érték, Gyurika ugyancsak élénk volt. Kezét a hadnagy kezében lóbálva, egyre csevegett mint a mai gyerekek:

— Ma jókedvünk van ám Napoleon bácsi! Anyuka igen boldog, mert apuka igen boldogtalan, még ibolyát is vettünk; nézze csak, ki is tüzte Anyuka meg Blanka néni! Itt nincs ibolya a fűben? De úgy sem szedünk, mert ide sütt a nap, itt kígyó is van. Napoleon szeméit a gyermek haján végig hordva simogatta. A nők nevettek. Nemsokára megálltak a cseresznyefa alatt. Szemben állt velük a festő állványja. Közlebb léptek s a meglepetés hangja hagyta el ajkukat.

— Hadnagy ur fest — kérdé csodálkozva Blanka.

— Gyurikát festi Ön? Kérdé ugyanabban a pillanatban Rónayné. Gyurika táncolt a képe előtt. Én vagyok! Igazán én vagyok. Kedves Napoleon bácsi!

— Nem hölgyeim, igazán nem Gyurikát festetem e percig, — egész más gyermek vonásai lebegtek előttem, de ha önök úgy vélik, hogy van hasonlóság ez arc és Gyurika között, akkor igyekezni fogok, hogy a hasonlat egész találó legyen. Ehhez azonban szükséges volna, hogy Gyurikát többször és hosszabban magam előtt lássam.

— És kit akar ábrázolni e kép, kérdé Rónayné, mert a hasonlatosság tényleg meglepő.

— Először állapodjunk meg; e kép hasonló kis fiúhoz, s én úgy látszik meg tudnám őt festeni. Megengedik-e hölgyeim, hogy megfessek őt?

— De miért ne, hiszen ezzel Ön csak kintüntet bennünket.

(Folytatjuk)

A háboru, a forradalmak és Trianon némán szenvedő, legsúlyosabb áldozatai ők: a vénkisasszonyok, akik tulajdonképpen nem is vénnek, de akiknek a szíve fájva didereg a reménytelenség sürke palástjában. Az önálló életharera nem készültek fel és párjukat semerre sem tudják megtalálni. Világos ruháscájukban is gyászos mementóként járnak az emberek között és keresik a boldogságukat, a szívüket, amit elveszítettek és amit az orkán, ki tudja, hová sodort.

Amikor pedig egyedül vannak: csöndesen, hangtalanul, belül sírnak.

Síratják a fiatalságukat, amely eltévedt a történelem dátumai között, színes álmaikat, amely már álomnak is fakó, boldog leányágukat, amely nem nyílhatott asszonyvirággá. Síratják magukat, akikért nem ejt senki könnyet, mert minden embernek annyi a gondja és bánata, hogy nem ér rá a máséval törődni...

*

Ezen végtelenül bájos levelet szószerint leközlöljük:

Mint ujdonsült előfizető, máris annyira megszerettem ezt a melegsívű kedves kis lapocskát, hogy úgy érzem, mintha régi-régi jó barátok volnánk. Asszonytársaim írásait is olyan megértéssel olvastam, mintha mind-mind testvérek volnánk: lelkitestvérek a mi kedves lapunk meghitt otthonában.

Különösen megkapott a 22-ik számban „Credo“ aláírással közölt „Gyermektelen asszony“-társam szívlől jött panasza. Annál is inkább átérzem minden szavát, mert hisz magam is gyermektelenül maradtam özvegységre, mikor alig pár havi házasság után, — szeretett férjem elesett a haretéren. E legnagyobb fájdalomban az volt a legkötöségbeejtőbb, hogy gyermekem sem maradt vizsgatásul. Mert csak a gyermekszeretet a szívnek verőfénye, mely minden bűt eloszlat, minden terhet megenyhít. Gyermekkacagás nélkül üres a ház, örömtelen az élet és szívár a jövő, hiszen csak a gyermek az élet biztató reménye.

Igaza van asszonytestvéremnek abban, hogy kimondhatatlan fájdalom, örökké vérző seb az anyai szeretettől tuláradó asszony-szív reménytelen vágyódása az elérhetetlen gyermek után. Én magam is végigszenvedtem ezt a kálváriát, de a jó Isten megerősítette a lelkemet arra, hogy megkeressem az egyetlen gyógyító balzsamot erre a sebre. Örökléfogadtam egy ici-pici kis árvát, aki ragaszkodó szeretetével, testi-lelki fejlődésével teljesen betölti életemet és akkor se szerethetném jobban, ha a saját vérem volna. Hiszen az ember nemcsak testből, de lélekből is áll. És ez a lelki anyaság, ha nem is tökéletesen, de nagyban felér a testianyassággal.

Gyermektelen asszonytársaim, akiknek gyermekszeretettel telt szívtől a természet megtagadta ezt a fenséges, tökéletes boldogságot, erre a vérző sebre van egy orvosság: egy ártatlan gyermekszív ragaszkodó szeretete, két gvöngye karoecska simuló ölelése, két szeretettől csillogó gyermekszem hűsége ragyogása, az édes gyermekajakok gyöngéd gyöngyöge: „Anyukám!”

Ezt az én gyógyító receptemet őszinte szívvel ajánlom minden gyermektelen asszonytestvéremnek. Hiszen annyi szegény kis árva van ezen boldogtalanná tett Magyarországon. Ha minden gyermektelen asszony gyermekévé fogadna egyet, mennyi könny változhatna mosollyá, mennyi üres otthon telne meg napsugaras boldogsággal és apró gyermeksirook helyett hány értékes, szép élettel gazdagodhatna szegény csonka hazánk! Sok-sok üdvözlettel

„Egy falusi tanítónő.“

361. „Kaposvár.“ Nagyságos Asszonyom, végtelenül csodálkozunk, hogy az orvosságot nem tudta sajátmaga kitalálni. Pedig a kura — és pedig biztos kura! — olyan egyszerű. Ennyi az egész: tessék úgy bálni az urával, mint ahogy ő bál a Nagyságos Asszonyommal. Tessék körülvenni magát társasággal, főként férfitársasággal, hogy kellemesen tölthesse el az idejét. Egy kis kacérság is megengedhető, mert a cél szentesíti az eszközt. Tessék elhinni: amint a férj látni fogja, hogy udvarolnak Nagyságos Asszonyomnak, azonnal otthonülő lesz, mert felébred benne a

féltékenység. Szemet szemért! Ha ő eljár társaságokba Nagyságos Asszony nélkül, kegyed is vegye körül magát társasággal. Így aztán, ha férjura látni fogja, hogy nem ő az egyetlen, akivel szórakozik, rájön arra, hogy több figyelmet kell fordítani tulajdon otthonára. És akkor minden rendbe jön. Kezeit csókolja: *A szerk.*

Az „Édesanyám“ című cikkekre, bár többen feleltek már, még sem tudom elmulasztani, hogy a „Pesti asszony“ felzárolására megjegyzést ne tegyek. Ha a „Pesti asszony“ anya nem is volna, ha az anyaság szent érzése nem is él benne, szívében lakoznia kellene az édesanya iránt érzett ragaszkodó szeretetnek s a legmélyebb tiszteletnek.

A sors szeszélye engem messze dobott az édesanyámtól, mégis naponta nemcsak gondolok rá, de mélyen felhajtatom: „Anyám!“ Az a sóhaj, mely az ő drága nevével röppen el az ajkamról, nem is szó, hanem a lelkem tuláradó érzése, mely alatt könnyek szöknek a szememből.

Igen fáj nekem az a tudat, ki a legutolsó cigány nőben is végtelenül tisztetem az anyát, hogy van ebben a csonka kis országban igen sok leánytársam, kik kint küzdenek az életben, török magukat az élet útjain, kik anyagilag szegények, de szívük, lelkük kincsekkel van tele. Ezeknek a leányoknak csak a munka, a hivatal jut az ételtől s leghöbbs vágyuk talán soha sem teljesülhet, hogy: „magyar anyák“ legyenek. A társadalom kevésbbé lelkes és intelligens elemei lenézéssel, ajkbiggyesztve nézik ezeket a mártirokat: a „vén leányokat.“

Visszatérve a fent említettekhez: a legboldogítóbb érzés az a tudat, ha az ember anyja mellett lehet s lecsókolhatja az értünk aggódó, féltő könnyeket arcáról.

Sz. R. I. Rinyaszentkirály.

„Régi előfizető.“ Ebben a kérdésben csak úgy tudnánk érdemleges választ adni, ha ismernénk az illető vállalat alapszabályait, mely feltétlenül kell, hogy intézkedjen arról is, hogy a férj elhalálása után milyen nyugdíjban részesíti a feleséget. Továbbá kedves férje a nyugdíjazása alkalmával nem-e adott olyan értelmű nyilatkozatot, hogy elhalálása után a feleséget megillető nyugdíjról lemond. Bár megvalljuk, ezt még feltételezni is képtelenség. Miután nem ismerjük a körülményeket, ami a nyugdíjazásnak megállapodás formájában történt rendezését tette szükségessé, továbbá teljesen tájékozatlanok vagyunk a megállapodás szövege felől is, ezen fontos tényezők hiányában legnagyobb sajnálatunkra, nem tudunk felvilágosítással szolgálni. Kézesókkal: *Szerk.*

„Sorsüldözött.“ Az Ég, midőn az embert földi útjára elbocsájtotta, hűséges utitársul adta mellé a Reményt s ezt senkinek sem szabad magá mellől elűzni. A megpróbáltatások súlyos keresztje nyomja bár hosszabb, rövidebb ideig vállunkat, bizonyosak lehetünk afelől, hogy boldogságra születünk és mindig tőlünk függ, hogy azok is legyenek. Erős akarattal mindent elérhetünk körülményeink keretei között. Huszonhat évvel nincs oka kétségbeesni és lemondani. Legelőször is, ha nem akar férjéhez visszatérni, be kell adnia a válókeresetet, mert ha azt várja meg, hogy férje adja be, akkor a törvény az ön hibájából mondja ki a válóper, ez pedig nem lehet célja. Szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentesen perelhet, valamint az Ügyvédi Kamara — kérésére — védelmére ügyvédet rendel ki. Bizonyos, hogy jobb volna, ha ön fogadna ügyvédet, de ez esetlen a költségeket viselnie kellene.

Elhelyezkedésnél kis leányának magával való vitele valószínű, hogy akadályba ütközik, de lehet, hogy talál olyan nemeslelkű családra, aki az ön szorgalmáért és megbízhatóságáért nem kívánja elszakítani gyerekeitől. Ilyen módon való kenyérkeresete lehet egy rövid ideig tartó átmeneti helyzet s akad olyan becsületos jószívű ember, ki szívesen veszi feleségül s gyermekének édesatyja lesz.

Szolgáljon vigasztalásul levelében feltárt nagy bánatára, hogy a sors, ha ma haragosan tekint is önmre, holnap már kegyeibe fogadhatja és az elsirt könnyek mind feléve lesznek. Üdvözlettel és kézesókkal *Szerk.*

Nagy- és kismosáshoz legjobb a **HÓVIRÁG**

önműködő mosóanyag, mert szappan, vagy bármely más szer alkalmazása nélkül csak kifőzéssel minden ruhát

önmaga hófehérre mos.

Gyártja: Albatros rt. (Lessive Phénix alapítása) Budapest, V., Nádor-utca 6.

Tessék e lap szerkesztősége utján ingyenes próbacsomagot kérni!

Előfizetőink ingyenes hirdetései:

Zeneakadémiai növendék hegedő-órákat ad. Leveleket „Mária” jellegre kiadóhivataltba kérek.

Egy-két diákleányt teljes ellátással elfogadok. Bővebbet Özv. Funák Károlyné, Szeged, Tavasz-u. 13.

Jó bizonyítvánnyal rendelkező tisztességes aszszony lakásért takarítást vállalna. Kovácsné, Budapest, Salamon Károlyné címén, Budapest, I., Dániel-ut 16.

Vidéki tanuló (leány vagy fiu) kitünő ellátást nyer uricsaládnál. Anyai felügyelet biztosítva. Özv. Rajos Lajosné miniszteri tanácsos neje, Budapest, III., Lukács-u. 4., I., 4.

Mérsékelt díjazás mellett vállalom egy vagy több középiskolai tanuló instrualását főleg matematikából és fizikából, mindjárt szeptembertől vagy októbertől kezdve, mert eredményes instrualást csak így lehet végezni. „Egy műegyetemi hallgató.”

„Rudol 333” ragasztószer beszerzési forrását kérem megjelölni. Hálás köszönettel Ivánits Dezsőné, Hajmáskér.

Elvállalok jutányos áron tanítványokat zongoraképzésre, kizárólag a lakásomon. Sok évi gyakorlati bírok. Cim: Dr. Sz. K.-né, Budapest, II., Fő-u. 16., I. em., 12.

Anyahelyettesi, házvezetőnői állást vállalnék jobb családnál. Németül beszélek. Ugy felsőruhát, mint fehérneműt teljesen perfektil varrok. Szíves megkeresést kérek. Bartháné Katona Terus, Siófok, Szőlő-hegy.

Intelligens, idősebb leány elmenne falura vagy kis városba kisebb háztartásba házvezetőnőnek. Jól főz és szépen kézímunkál. Esetleg nagyobb uricsaládnál is szívesen menne kulesárnőnek. Igényei szerények. Szíves ajánlatokat „Gazdasszony” jellegre kiadóba kér.

Kitünő kisegítő főzőnő, aki magyar, francia, német és diétás kosztot kifogástalanul főz és tálal, meg egyezés szerint napi fizetésért előkelő háznál állást keres. Konyhaleány segítségét igényli. Cim a kiadóban.

Jól főző, hosszú bizonyítvánnyal rendelkező intelligens nőt keresek, ki a főzésen kívül a takarítást is vállalná és minden más házimunkát elvégez. Nagymosáshoz mosónő van. Németajku is lehet. Jó bánásmódra számíthat. Ajánlatokat fizetési feltételek megjelölésével kérek. Kollmann Armandné, Budapest, II., Rózsadomb, II., Zárda-u. 26.

Keresek két tagu családnál teljesen megbízható 30—45 éves korig olyan intelligensebb nőt, aki kitünően főz és egy kisebb eselőleány segítségével minden házimunkát elvégez, a nagymosást és vasalást kivéve. Humánus, jó bánásmódban részesül. Fizetés megegyezés szerint. Dr. Zsivkovits Aladárné, Cegléd, Népkör-u.

Szerény igényű, becsületes, szorgalmas leánvt vagy asszonyt keresek háztartásom összes teendői elvégzésére. Gyermekek nincsen. Fizetés megegyezés szerint. Menhofner Nándorné, Budapest, I., Neszmélyi-ut 4.

Jobb családnál való idősebb leány ajánlkozik vidékre idősebb uri házaspárhoz vagy magányos urinőhöz. Főzést is vállal. Szíves megkeresést Szőnyi Ferencné, Monor, Pestm. Mátyás király-u. 43. címre kér.

Elvállalnék itthon elvégezhető írásbeli munkát, címrást, másolást. Választ „Előfizető” címre kérek.

Kedves társnőimmel közlöm, hogy két hónapi távollét után ismét itthon vagyok s a kizárólag általam készített rántalanító gyógykenőcsöket ismét küldhetem. Egy kurához való éjjeli krém, egy nappali krém és 200 grammos email-areviz portoköltséggel utánvéttel 120.000 korona, utatisással ellátva. Kizárólag levélbeli megrendelésre Dr. Wolfordt Béláné, Budapest, Személynök-u. 7., III., 1.

Közlöm tehát, hogy elrontott teinthibákra, ráncokra utolérhetetlen csodás összetételű gyógykenőcsöket ismét küldhetem. Egy kurához való éjjeli krém, egy nappali krém és 200 grammos email-areviz portoköltséggel utánvéttel 120.000 korona, utatisással ellátva. Kizárólag levélbeli megrendelésre Dr. Wolfordt Béláné, Budapest, Személynök-u. 7., III., 1.

Fürdő idényre!

Női-, férfi- és gyermekfogkefék	15000—45000 K-ig
Körömkefék	12000—90000 "
Acél körömrészelők	10000—25000 "
" bóröllők	30000—75000 "
" körömmollók	45000—75000 "
Tyukszemgyalu (patent)	30000 K
Nikkelezett acél hajsütő-vasak	35000—65000 "
" hajsütő-lámpák	45000—175000 "

E lapra hivatkozónak 10% engedményt nyújtunk.

ZELENKAI R. L.

Budapest, IV., Szervita-tér 6. szám.